

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра аудиту, обліку та оподаткування

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ
КУРСОВОЇ РОБОТИ
за спеціальністю «Облік і оподаткування» освітньо-професійної
програми «Адміністрування податків та митних платежів»
для здобувачів I курсу
денної та заочної форм навчання
другого (магістерського) рівня вищої освіти**

Кропивницький, 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра аудиту, обліку та оподаткування

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ КУРСОВОЇ
РОБОТИ
за спеціальністю «Облік і оподаткування»
освітньо-професійної програми
«Адміністрування податків та митних платежів»
для здобувачів I курсу денної та заочної форм навчання
другого (магістерського) рівня вищої освіти

Затверджено
на засіданні кафедри
аудиту, обліку та оподаткування
Протокол № 11 від 23.01.2023 р.

Кропивницький, 2023

Методичні рекомендації до виконання та захисту міждисциплінарної курсової роботи за спеціальністю «Облік і оподаткування» освітньо-професійної програми «Адміністрування податків та митних платежів» для здобувачів I курсу денної та заочної форм навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти / Укладачі: Н.С. Шалімова, О.А. Магопець, Т.В. Фоміна, О.М. Черновол. Кропивницький: ЦНТУ, 2023. – 53 с.

Рецензент - д.е.н., проф., завідувач кафедри економічної теорії, маркетингу та економічної кібернетики ЦНТУ Р.І. Жовновач

Методичні рекомендації визначають загальні вимоги до тематики, структури, обсягу й оформлення міждисциплінарної курсової роботи відповідно до стандартів вищої освіти України.

Укладачі:

Н.С. Шалімова – д.е.н., професор, декан економічного факультету, професор кафедри аудиту, обліку та оподаткування

О.А. Магопець – к.е.н., доцент, завідувач кафедри аудиту, обліку та оподаткування

Т.В. Фоміна – к.е.н., доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування

О.М. Черновол – к.е.н., доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування

Відповідальний за випуск:

О.А. Магопець – к.е.н., доцент, завідувач кафедри аудиту, обліку та оподаткування

© Методичні рекомендації до виконання міждисциплінарної курсової роботи

Укладачі: Н.С. Шалімова, О.А. Магопець, Т.В. Фоміна, О.М. Черновол, 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. МЕТА І ЗАВДАННЯ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ КУРСОВОЇ РОБОТИ	8
РОЗДІЛ 2. ПІДГОТОВКА ТА ВИКОНАННЯ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ КУРСОВОЇ РОБОТИ	9
2.1. Вибір теми міждисциплінарної курсової роботи	9
2.2. Складання плану міждисциплінарної курсової роботи	10
2.3. Зміст та структура міждисциплінарної курсової роботи, рекомендації по написанню основних її розділів	11
РОЗДІЛ 3. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ КУРСОВОЇ РОБОТИ	20
3.1. Загальні вимоги до оформлення міждисциплінарної курсової роботи	20
3.2. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела	25
3.3. Порядок оформлення списку використаних джерел	26
3.4. Правила оформлення додатків	29
РОЗДІЛ 4. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХИСТУ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ КУРСОВОЇ РОБОТИ	32
4.1. Порядок допуску здобувача до захисту міждисциплінарної курсової роботи	32
4.2. Правила запобігання академічному плагіату	32
4.3. Організація захисту міждисциплінарної курсової роботи та її оцінювання	31
ДОДАТОК А. Орієнтовна тематика міждисциплінарних курсових робіт	35
ДОДАТОК Б. Зразок завдання на міждисциплінарну курсову роботу	38
ДОДАТОК В. Зразки орієнтовних планів міждисциплінарних курсових робіт	40
ДОДАТОК Д. Показники, які використовуються для оцінки результатів діяльності підприємства	43
ДОДАТОК Е. Зразок оформлення титульної сторінки міждисциплінарної курсової роботи	49
ДОДАТОК Ж. Оцінювання якості виконання курсової роботи з відповідними кількісними показниками (балами)	50

Вступ

Міждисциплінарна курсова робота є одним з видів самостійної роботи здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти, індивідуальним навчально-науковим дослідженням, яка виконується на першому курсі навчання та поєднує декілька дисциплін професійної підготовки магістра.

Міждисциплінарна курсова робота дає змогу виявити здатність здобувача самостійно осмислити проблему, творчо, критично її досліджувати, набувати вміння збирати, аналізувати і систематизувати інформацію та літературні джерела, застосовувати отримані знання при вирішенні практичних завдань, а також формує наступні загальні та фахові компетентності:

- вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК01);
- здатність спілкуватися іноземною мовою як інструментом підвищення свого професійного та особистісного рівня (ЗК02);
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК03);
- здатність проведення досліджень на відповідному рівні (ЗК04);
- здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК05);
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК06);
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (ЗК11);
- здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу (СК01);
- здатність організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами законодавства та менеджменту підприємства (СК02);
- здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків (СК03);
- здатність формувати фінансову звітність за міжнародними стандартами, коректно інтерпретувати, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень (СК04);
- здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації (СК05);
- здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємств (СК07);
- здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування (СК09);

- здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування (СК10);

- здатність до організації, оцінювання, моделювання та вдосконалення системи адміністрування податків та митних платежів та їх складових елементів (СК11);

- вміння застосовувати сучасні технології адміністрування податків та митних платежів й здійснювати управлінську діяльність (СК12).

Результатом написання міждисциплінарної курсової роботи є набуття здобувачами таких програмних результатів навчання:

- вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління (ПР01);

- знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження (ПР02);

- вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово при обговоренні результатів досліджень та інновацій (ПР03);

- організовувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання (ПР04);

- володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та пояснювати застосування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання (ПР05);

- визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації (ПР06);

- розробляти внутрішньофірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання (ПР07);

- обґрунтовувати вибір оптимальної системи оподаткування діяльності суб'єкта господарювання на підставі діючого податкового законодавства (ПР08);

- формувати фінансову звітність за національними та міжнародними стандартами для суб'єктів господарювання на корпоративному рівні, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень (ПР09);

- збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень (ПР10);

- обґрунтовувати інноваційні підходи до інформаційного забезпечення системи контролю використання ресурсного потенціалу суб'єктів господарювання та органів державного сектору з урахуванням стратегії розвитку бізнесу (ПР12);

- обґрунтовувати вибір і порядок застосування управлінських

інформаційних технологій для обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в системі прийняття управлінських рішень з метою їх оптимізації (ПР14);

- застосовувати наукові методи досліджень у сфері обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування та імплементувати їх у професійну діяльність та господарську практику (ПР15);

- здійснювати публічні ділові і наукові комунікації задля вирішення комунікативних завдань державною та іноземними мовами (ПР16);

- готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування (ПР17);

- вміти проектувати, планувати і проводити пошукові і розвідувальні роботи, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення (ПР19);

- визначати актуальні проблеми та виявляти наукові факти у сфері теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування, робити науково-обґрунтовані висновки та розробляти пропозиції щодо їх вирішення (ПР20);

- володіти організаційно-методичними прийомами та інструментарієм адміністрування податків та митних платежів (ПР22);

- вміти застосовувати сучасні технології адміністрування податків та митних платежів й здійснювати відповідну управлінську діяльність (ПР23);

- обґрунтовувати та використовувати методи податкового планування та прогнозування у відповідності зі стратегічними цілями на різних рівнях управління оподаткуванням, в т.ч. з метою мінімізації податкових ризиків та підвищення ефективності адміністрування податків та митного контролю (ПР24).

Написання і захист міждисциплінарної курсової роботи забезпечує закріплення, поглиблення і узагальнення отриманих здобувачами знань. Її виконання дозволяє визначити здібності та вміння здобувачів самостійно вирішувати поставлені завдання. Міждисциплінарна курсова робота є підготовчим етапом для написання здобувачами кваліфікаційних робіт.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Написання міждисциплінарної курсової роботи дозволяє перевірити ступінь засвоєння здобувачами теоретичних і практичних питань з основних нормативних дисциплін професійного спрямування, що входять до навчального плану підготовки фахівців освітньо-професійної програми «Адміністрування податків та митних платежів» спеціальності 071 «Облік і оподаткування», галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Міждисциплінарна курсова робота передбачає формалізацію залишкових знань здобувачів з дисциплін: «Бухгалтерський облік в управлінні», «Адміністрування податків та корпоративний податковий менеджмент», «Митний контроль», «Податкове планування та мінімізація податкових ризиків» та базується на обранні здобувачем напряму написання курсової роботи, кожен із яких включає дві із наведених вище дисциплін. Зокрема, тематика курсової роботи залежить від обраного здобувачем напряму досліджень, а саме:

напрям 1 – охоплює такі дисципліни як «Бухгалтерський облік в управлінні» та «Адміністрування податків та корпоративний податковий менеджмент»;

напрям 2 – «Бухгалтерський облік в управлінні» та «Митний контроль»;

напрям 3 – «Бухгалтерський облік в управлінні» та «Податкове планування та мінімізація податкових ризиків».

Метою виконання міждисциплінарної курсової роботи є систематизація, закріплення та розширення теоретичних знань, їхнє застосування для вирішення конкретного практичного завдання відповідно до вимог Стандарту вищої освіти за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» та освітньо-професійної програми «Адміністрування податків та митних платежів».

Задля досягнення мети необхідно виконати такі завдання:

- опрацювати, систематизувати, узагальнити та поглибити теоретичні знання у контексті вирішення певних практичних завдань;

- сформулювати конкретну прикладну проблему, що не знайшла достатнього висвітлення у науковій літературі та не вирішена на практиці;

- науково обґрунтувати необхідність застосування інструментарію (методів, прийомів і засобів) для вирішення визначеної проблеми;

- встановити внутрішні і зовнішні зв'язки між явищами та процесами, які є суттєвими для вирішення конкретного практичного завдання;

- сформулювати висновки, рекомендації і пропозиції за результатами проведеного дослідження.

Написання курсової роботи має продемонструвати рівень підготовки здобувачів до проведення самостійної науково-дослідної роботи, уміння використовувати методи наукових досліджень, літературні джерела для обґрунтування доцільності та ефективності теоретичних і практичних висновків, пропозицій.

До захисту курсових робіт допускаються здобувачі, які виконали всі вимоги навчального плану та представили в установлений термін курсову

роботу для перевірки.

При написанні курсової роботи здобувачі повинні спиратись на творчий підхід, глибоке висвітлення теми, розкриття зв'язку теоретичних питань з практикою їх провадження, вміння здійснювати наукове, нормативне та аналітичне обґрунтування результатів досліджень, робити оцінку, узагальнення, висновки та надавати рекомендації спрямовані на вдосконалення системи адміністрування податків та митних платежів.

В процесі виконання курсової роботи обов'язковим є використання даних первинної документації, реєстрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, статистичної звітності, податкової звітності тощо, за період щонайменше 3 роки, що дозволяє в повній мірі розкрити обрану тему дослідження.

У процесі виконання курсової роботи здобувач повинен продемонструвати: високий рівень підготовки за блоком дисциплін професійної підготовки, вміння користуватися вітчизняною та зарубіжною літературою, інформаційними системами, нормативними актами, статистичними даними; проявляти практичні навички, навички проведення аналітичних, облікових та податкових розрахунків, здатність критично оцінювати отримані результати, робити узагальнення й висновки, знаходити шляхи вирішення проблем.

Весь процес написання і захисту курсової роботи складається з декількох етапів, основними з яких є:

- вибір теми роботи і узгодження її з керівником від кафедри;
- постановка мети і конкретних завдань дослідження;
- визначення об'єкта і предмета дослідження;
- складання плану курсової роботи;
- підбір та вивчення інформаційних джерел, які включають фахову спеціалізовану літературу, матеріали фахових періодичних видань, матеріали Internet-ресурсів, законодавчі та нормативні документи (міжнародні документи, ратифіковані в Україні, закони України, постанови Уряду, нормативні акти Міністерств, інших органів виконавчої влади, органів господарського управління та контролю тощо, методичні та інструктивні матеріали, які регламентують діяльність підприємств (установ, організацій);
- вибір методів (методики) проведення дослідження;
- опис процесу дослідження;
- накопичення та попередня обробка практичного матеріалу з теми;
- узагальнення теоретичного і практичного матеріалу з теми, обговорення і узгодження отриманих результатів з керівником;
- формулювання висновків і оцінка одержаних результатів;
- визначення обсягу та змісту графічного матеріалу;
- оформлення курсової роботи;
- захист курсової роботи.

2. ПІДГОТОВКА ТА ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

2.1. Вибір теми курсової роботи

Вибір теми є найвідповідальнішим етапом у роботі здобувача, оскільки практика доводить, що правильно обрати тему – наполовину забезпечити її успішне виконання. При обранні теми основними критеріями повинні бути актуальність, практична значущість, наявність теоретичної бази, а також можливість зібрання відповідного практичного матеріалу на підприємстві (установі, організації), з підготовки курсової роботи.

Здобувачу надається право обрати тему курсової роботи із переліку, запропонованого кафедрою аудиту, обліку та оподаткування, або запропонувати власну з обґрунтуванням доцільності її розробки. При цьому обов'язковим є узгодження обраної теми з керівником курсової роботи.

В додатку А даних методичних рекомендацій наведено орієнтовну тематику міждисциплінарних курсових робіт. До назви курсової роботи слід додати назву суб'єкта дослідження, на практичних даних якого виконувалася робота: «... на матеріалах *** (назва підприємства (установи, організації))».

В будь-якому випадку слід враховувати, що тема курсової роботи не повинна бути надто складною, багатогранною, з розглядом значного кола питань, оскільки висвітлення кожного з них може бути поверховим. Вона не може також охоплювати надто вузький напрям, оскільки здобувачу буде важко зробити обґрунтовані висновки і внести конкретні пропозиції.

Отже, кожна тема з переліку, представленому в додатку А, може бути темою курсової роботи, але вони потребують уточнення і конкретизації залежно від базового підприємства на матеріалах якого буде виконуватися курсова робота, об'єкта дослідження, нахилів і здібностей здобувача, мети курсової роботи. Даний перелік є орієнтовним, довідковим та рекомендаційним методичним матеріалом для здобувача.

Після затвердження теми курсової роботи здобувач одержує завдання на її виконання (додаток Б) згідно з календарним планом.

Календарний план повинен включати такі етапи:

1. Збір матеріалів на підприємстві (установі, організації), що є вихідними даними для виконання курсової роботи.
2. Складання бібліографії та вивчення літературних джерел.
3. Написання вступу, основних розділів курсової роботи, висновків.
4. Остаточне оформлення курсової роботи.
5. Захист курсової роботи.

Порушення строків виконання основних етапів курсової роботи може привести до недопущення здобувача до захисту.

2.2. Складання плану курсової роботи

Кожна курсова робота має свої відмінні особливості, які залежать від обраного напрямку дослідження та впливають із своєрідності теми, об'єкта дослідження, структури роботи, наявності і повноти джерел інформації, глибини знань та опанування здобувачем навчальних дисциплін, навичок і вміння висвітлювати теоретичні і практичні питання. Разом з тим, кожна курсова робота має бути побудована за загальною схемою, на основі єдиних

методичних рекомендацій, які відображають сучасний рівень вимог до написання курсової роботи. Вимоги єдиної методики стосуються, насамперед, форми побудови складових частин курсової роботи, але не їх змісту.

Відповідно до мети і завдань курсової роботи здобувач складає план і визначає терміни написання основних розділів і захисту роботи. План має бути логічним. Це означає, що назви розділів обов'язково мають відповідати назві теми, а окремих підрозділів (параграфів) - назві відповідних розділів.

План має бути послідовним і охоплювати всі основні напрями досліджень обраної теми. Назви розділів і підрозділів (параграфів) повинні бути стислими і зрозумілими, літературно грамотними, тісно пов'язаними з назвою роботи. Назви розділів і підрозділів повинні розкривати тему курсової роботи та відповідати їх змісту.

Розміщувати питання плану треба послідовно, без повторень, з логічними переходами від одного розділу до іншого.

Підготовлений самостійно здобувачем план курсової роботи дозволяє керівнику скласти уяву про рівень підготовки, ступінь ознайомлення з літературою, логіку і творчий потенціал здобувача. Керівник курсової роботи може корегувати складений здобувачем план, спрямовуючи його на відповідне коло питань, не окреслених в плані, роблячи роботу більш конкретною і цілеспрямованою. Після узгодження плану з керівником складається календарний план виконання курсової роботи, в якому зазначається термін виконання окремих розділів і параграфів.

Структура курсової роботи багато в чому залежить від обраної теми, але, в основному, складається із вступу, двох розділів, які містять від двох до трьох підрозділів, висновків до кожного з розділів, загального висновку, списку використаних джерел та додатків. Зразки орієнтовних планів міждисциплінарної курсової роботи наведено в додатку В.

2.3. Зміст та структура курсової роботи, рекомендації по написанню основних її розділів

Роботу слід починати з підбору літератури з теми дослідження.

Даний етап починається з вивчення та конспектування літератури з теми курсової роботи. Самостійний пошук літературних джерел здійснюється за допомогою бібліотечних каталогів (систематичного, алфавітного), реферативних журналів, бібліографічних довідників, Інтернет - ресурсів. Особливу увагу слід звернути на періодичні видання: газети, журнали, збірники наукових праць, де можна знайти останні результати досліджень фахівців. Важливо підібрати джерела сучасної зарубіжної літератури. Методика вивчення літератури, як основа наукового дослідження в курсовій роботі, залежить від характеру й індивідуальних особливостей здобувача - загальноосвітнього рівня й спеціальної підготовки, ерудиції та особливостей пам'яті, звичок і працездатності. Разом з цим є доцільним дотримання загальних правил опрацювання літератури.

Вивчення літератури треба починати з праць, де проблема відображається в цілому, а потім переходити до більш вузьких досліджень. Спочатку потрібно ознайомитись з основною літературою (підручниками, теоретичними статтями), а потім - прикладною (законодавчими актами, інструктивними матеріалами, статтями про конкретні напрями досліджень тощо). Вивчення складних джерел (монографій) слід починати лише після опрацювання простіших (підручників).

Починати ознайомлення з виданням треба з титульного аркуша, з'ясувавши, де, ким, коли воно було видано. Треба переглянути зміст, який розкриває структуру видання, наповнення його розділів, звернутися до передмови, де розкрито призначення видання, завдання, поставлені в ньому автором.

Читаючи видання, треба уважно стежити за авторською думкою, вміти відрізнити головні положення від доказів й ілюстративного матеріалу. Часто статті з наукових збірників складні для сприйняття, тому слід їх читати кілька разів, намагаючись виділити головну ідею та аргументи, якими автор її доводить. З'ясовуючи це, треба виписати всі необхідні цитати, цифри, факти, умови, аргументи, якими оперує автор, доводячи основну ідею статті.

Внаслідок первинної обробки зібраної інформації з теми дослідження здобувачі повинні мати наступні відомості:

1. Хто і де (які дослідники, в межах яких напрямів досліджень) уже працювали чи працюють з теми дослідження?
2. Де опубліковані результати цієї роботи (у яких джерелах)?
3. У чому конкретно полягають їх результати?

В курсовій роботі використовуються цитати з літературних джерел. Вони повинні підтверджувати думку автора курсової роботи авторитетним висловлюванням вченого або текстом офіційного документа. Виписувати цитати треба на одну сторону окремих аркушів паперу стандартного розміру, що допомагає краще орієнтуватися в накопиченому матеріалі, систематизувати його за темами і проблемами.

Конспектуючи матеріал, слід постійно пам'ятати тему курсової роботи, щоб виписувати тільки те, що має відношення до теми дослідження. Цитати беруть у лапки, записують їх точно за оригіналом й обов'язково подають вказівку або посилання на джерело (з позначенням сторінок), звідки взято цитату. Текст цитати може бути використаний у тому розумінні, в якому він поданий в оригіналі (джерелі). Застосування так званих «розлапкованих» цитат, коли думки іншого автора видаються за особисті, розглядається як грубе порушення літературної та наукової етики, кваліфікується як плагіат.

Однак це не означає, що здобувач зовсім не повинен опиратися на праці інших авторів: чим ширше і різноманітніше коло джерел, які він використовував, тим вищою є теоретична та практична цінність його дослідження.

Вивчаючи теоретичний матеріал з теми дослідження здобувач повинен визначити основні поняття з теми дослідження, щоб їх використання у роботі було однозначним. Це означає, що те чи інше поняття, або підходи до його розуміння різними авторами може трактуватися по-різному. У курсовому

дослідженні такі неоднозначні поняття аналізуються і визначається єдине трактування, в усьому тексті, від початку до кінця роботи, буде використане лише одне, чітко визначене автором значення. Щоб визначити поняття, необхідно знайти їх тлумачення в різних джерелах:

- енциклопедіях: загальних і спеціальних;
- тлумачних словниках: загальних і спеціальних;
- у змісті і покажчиках основних підручників, монографій з теми дослідження.

Після конспектування матеріалу слід перечитати його знову, щоб склалося цілісне уявлення про предмет дослідження.

На якість курсової роботи суттєво впливає вміле використання практичного матеріалу. Тому, крім основної (теоретичної) частини, курсова робота повинна містити практичну складову. У практичній частині викладається зміст проведеного автором роботи дослідження на матеріалах фактичних даних конкретного підприємства. Тут потрібно описати методику та результати дослідження, а також обґрунтувати висновки за наслідками оцінки отриманих результатів.

Формування тексту курсової роботи відбувається шляхом систематизації й обробки зібраних матеріалів з кожної позиції плану. До тексту вносяться тільки старанно підібрані й цілеспрямовано проаналізовані матеріали. На цьому ж етапі виконуються обчислення, обґрунтовуються пропозиції, формулюються висновки, підбирається та формується ілюстративний матеріал (графіки, рисунки, таблиці). У процесі роботи визначається необхідність її доповнення додатковими матеріалами. Одержаний чорновий варіант курсової роботи доповнюється, уточнюються деякі положення, остаточно формулюються всі висновки й пропозиції.

Готуючись до викладення тексту курсової роботи, доцільно ще раз уважно прочитати її назву, що містить проблему, яка повинна бути розкрита. Проаналізований та систематизований матеріал викладається відповідно до змісту у вигляді окремих розділів і підрозділів (глав і параграфів). Кожний розділ (глава) висвітлює самостійне питання, а підрозділ (параграф) – окрему частину цього питання.

Тема має бути розкрита без пропуску логічних ланок, тому починаючи працювати над розділом, треба визначити його головну ідею, а також тези кожного підрозділу. Тези слід підтверджувати фактами, думками різних авторів, аналізом конкретного практичного матеріалу. Треба уникати безсистемного викладення фактів без достатнього їх осмислення та узагальнення.

Думки мають бути пов'язані між собою логічно, увесь текст підпорядкований одній головній ідеї.

Оперативно і в повному обсязі зібрати практичний матеріал, узагальнити його та систематизувати допоможе оволодіння здобувачем основними методами дослідження: спостереженням, експериментом, математичними методами обробки кількісних даних, методами і прийомами економічного аналізу та ін. Найкращих результатів можна досягти при комплексному

використанні цих методів, проте слід мати на увазі, що залежно від особливостей теми дослідження, специфіки предмета і конкретних умов окремі методи можуть набути переважного значення.

Накопичуючи та систематизуючи факти, треба вміти визначити їх достовірність і типовість, найсуттєвіші ознаки для наукової характеристики, аналізу, порівняння. Аналіз зібраних матеріалів слід проводити у сукупності, з урахуванням усіх сторін відповідної сфери діяльності. Порівняльний аналіз допомагає виділити головне, типове в питаннях, що розглядаються, простежити зміни, що сталися протягом останніх років, виявити закономірності, проаналізувати причини труднощів у їх функціонуванні, визначити тенденції та перспективи подальшого розвитку.

Таким чином, широке використання відомих у науці методів накопичення, вивчення, систематизації фактів та практичного досвіду в цілому дасть змогу виконати основне завдання курсового дослідження: поєднати отримані теоретичні та практичні знання в цілісну систему, вивести певні закономірності, визначити подальші тенденції розвитку теорії та практики відповідної сфери діяльності.

Важливим етапом у виконанні курсової роботи є підведення підсумків та формулювання висновків дослідження, окреслюючи які необхідно відповісти на такі питання:

1. Чому отримані такі результати?
2. Чому я прийшов до таких висновків?
3. У чому причини?
4. Як можна пояснити той чи інший факт?

На цьому етапі роботи необхідно узагальнити теоретичні висновки і практичні дані, зібрані іншими авторами, проаналізувати відповідність або невідповідність власних даних результатам інших дослідників, дати інтерпретацію, пояснити отримані результати.

Робити це доцільно так:

- формулюючи висновки до розділів, краще подавати їх у тій же послідовності, у якій вони представлені в тексті розділу. Це забезпечує чіткість і логіку викладу;

- загальні висновки обов'язково слід писати в розрізі розкриття визначених завдань дослідження для того, щоб можна було оцінити ступінь їх виконання. У загальних висновках підводяться підсумки роботи: формулюються висновки, до яких прийшов автор відповідно до поставлених у роботі дослідницьких завдань; указуються їх теоретична значущість, можливість використання результатів роботи та подальші перспективи даного дослідження. Найважливіша вимога до формулювання висновків - їх стислість і лаконічність. У висновках недоцільно повторювати зміст розділів роботи чи висновків до розділів. У цілому загальні висновки формулюються так: «Внаслідок проведеного дослідження було зроблено такі висновки: ».

На завершальному етапі передбачається написання здобувачем вступу, оформлення списку використаних джерел та додатків, редагування тексту, його доопрацювання з урахуванням зауважень наукового керівника, підготовка

роботи до захисту.

При виконанні курсової роботи звертається увага на виклад матеріалу (граматика, синтаксис, редагування, стиль). Відповідальність за грамотний і чіткий виклад матеріалу повністю покладається на автора роботи. До курсових робіт ставляться відповідні вимоги щодо оформлення (титульна сторінка, зміст, нумерація сторінок, таблиць, ілюстрацій, бібліографічний список).

Особливу увагу у курсовій роботі слід приділити ілюстраціям, графікам, діаграмам і додаткам. Їх кількість і якість свідчить, по-перше, про глибину вивчення здобувачем теоретичного і практичного матеріалу з обраної теми, по-друге, показує старанність здобувача під час підбору матеріалів, по-третє, що найважливіше, вони є підтвердженням обґрунтованості висновків і пропозицій.

Оскільки курсова робота є кваліфікаційною працею, її оцінюють в першу чергу, за рівнем загальної методичної підготовки, що знаходить відображення в її композиції. Традиційно склалася певна композиція курсової роботи за такими елементами:

Існують типові вимоги до побудови роботи в цілому та її складових частин. Ці вимоги передбачають таку орієнтовну структуру та обсяги курсової роботи:

- 1) зміст;
- 2) перелік умовних позначень (за потреби);
- 3) вступ;
- 4) розділи основної частини;
- 5) загальні висновки;
- 6) список використаних джерел (бібліографія);
- 7) додатки

Зміст подають на початку курсової роботи.

Перелік умовних позначень (за необхідності) подають у курсовій роботі окремим списком перед вступом.

У **вступі** до курсової роботи зазвичай дають загальну характеристику роботи у наведеній нижче послідовності.

Актуальність теми.

Обґрунтування актуальності обраної теми – обов'язкова вимога до будь-якої дослідницької роботи. Для її висвітлення достатньо 2-3 абзаців, де окреслюють головне – сутність проблемної ситуації. Для з'ясування стану розробки даної теми здобувач може навести короткий огляд літературних джерел. Огляд літератури за темою демонструє ґрунтовне ознайомлення здобувача із спеціальною літературою, його вміння систематизувати джерела, критично їх розглядати, виділяти суттєве, визначати головне у сучасному стані вивчення теми. Матеріали такого огляду треба систематизувати в певному логічному зв'язку і послідовності. Отже, шляхом критичного аналізу здобувач повинен обґрунтувати актуальність та доцільність розгляду обраної теми курсової роботи.

Наукова та прикладна значущість її розробки.

Необхідно окреслити можливість використання розробок по даній тематиці для удосконалення сучасного стану системи адміністрування

податків та митних платежів, зменшення податкових бар'єрів, підвищення рівня податкової культури тощо.

Мета та задачі дослідження.

Від доведення актуальності обраної теми, наукової та практичної значущості її розробки логічно перейти до формулювання мети дослідження, а також зазначення конкретних завдань, які мають бути розв'язані відповідно до визначеної мети. Це звичайно роблять у формі перерахунку певних дій (вивчити ..., встановити..., проаналізувати..., описати..., виявити..., розробити...). Мета роботи звичайно тісно переплітається з назвою курсової роботи і формулюється в загальному вигляді. Формулювання названих завдань слід робити якомога ретельніше, оскільки опис їх вирішення становитиме зміст розділів курсової роботи. Завдань дослідження необхідно виділити 5-7.

Об'єкт і предмет дослідження.

Об'єкт – це процес або явище, що породжують проблемну ситуацію і обрані для вивчення. Предмет – це те, що міститься в межах об'єкта. Отже, об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове, а в об'єкті виділяється та його частина, котра є предметом дослідження. Тут же необхідно зазначити, на прикладі фактичних матеріалів якого підприємства (установи, організації), здійснюється дослідження даної тематики.

Методи дослідження.

Необхідно зазначити, які саме методи дослідження були використані при підготовці курсової роботи для досягнення поставленої мети.

При написанні курсової роботи здобувачі можуть використовувати ряд економіко-математичних, статистичних та загальнонаукових методів досліджень (спостереження, порівняння, експеримент, абстрагування, індукцію і дедукцію, моделювання, ідеалізацію, формалізацію, системний підхід тощо).

Інформаційне забезпечення проведених досліджень.

Дається характеристика основних джерел отримання інформації (наукових, літературних, статистичних, бібліографічних).

Структура роботи.

На завершення вступу доцільно подати структуру курсової роботи, тобто навести перелік її структурних елементів і обґрунтувати послідовність їх розміщення та зміст, кількість наведених в роботі таблиць, рисунків, використаних джерел та додатків.

Заголовки наведених вище рубрик не треба виділяти в окремі рядки, досить вирізнити їх курсивом або підкреслити та розмістити в підбір із текстом.

Основна частина курсової роботи має бути представлена двома розділами.

В першому розділі, який структурно має складатися з двох-трьох підрозділів викладаються теоретичні та методичні положення теми, визначаються дискусійні, не вирішені аспекти теми, виходячи з рівня її розробленості в сучасній вітчизняній та зарубіжній теорії, вітчизняних законодавчих та нормативних документах. Здобувач, розкриваючи тему курсової роботи, повинен продемонструвати власні знання з теорії досліджуваного питання та із комплексу

дисциплін професійної підготовки в межах яких здійснюється розробка обраної теми курсової роботи .

Якщо з теми курсової роботи існують різні позиції вчених або є дані про різні шляхи практичного вирішення цієї проблеми, виявлені колізії в законодавстві, то здобувач повинен визначити власне ставлення, сформулювати чітку позицію, обґрунтувати власну точку зору, яка може збігатися з будь-якою думкою або бути оригінальною. В цьому випадку обґрунтування має бути розгорнутим, базуватися на теоретичній основі і мати практичне підтвердження.

Розділ може мати полемічне забарвлення, однак головне його призначення: визначити теоретичні та (або) методичні основи вирішення проблеми, обраної як тема курсової роботи і розкрити її зміст відповідно до плану.

Для висвітлення теоретичних засад обраного об'єкту дослідження необхідно описати:

- сутність проблеми, яка досліджується, основні поняття, які використовуються при дослідженні обраної теми;
- характеристику ступеня розробки даної проблеми в літературних джерелах;
- нормативно-правову базу дослідження;
- місце та роль досліджуваної проблеми в системі обліку та оподаткування, адміністрування податків та митних платежів в Україні;
- вітчизняний та зарубіжний досвід (як позитивний, так і негативний) вирішення та реалізації досліджуваної проблеми;
- порядок формування інформації щодо обраного об'єкту дослідження в системі обліку, аналізу, адміністрування податків та митних платежів;
- стан та зміст принципів і методів вирішення досліджуваної проблеми в сучасних умовах.

Другий розділ курсової роботи може бути представлений трьома-чотирма відносно самостійними підрозділами, які виділяються в залежності від обраної теми, мети та завдань курсової роботи.

В даному розділі необхідно надати організаційно-економічну характеристику підприємства (установи, організації) на базі якого виконується курсова робота та описати наявну специфіку його діяльності, висвітлити методологію і організацію обліку, описати процедури адміністрування податків та митних платежів, підходи щодо організації податкового планування та способи оптимізації податкових платежів, відповідно до обраної теми курсової роботи, охопивши організацію роботи відповідних структурних служб підприємства, описати отримані результати та надати рекомендації щодо удосконалення досліджуваної проблеми.

Перший підрозділ другого розділу курсової роботи є однаковим для всіх тем, оскільки передбачає висвітлення загальної характеристики діяльності підприємства (установи, організації), на фактичних матеріалах якого виконувалася курсова робота.

Отже, розкриваючи організаційно-економічну характеристику досліджуваного підприємства (установи, організації), доцільно висвітлити такі питання:

1. Історія розвитку підприємства, правова основа та умови його функціонування.

2. Організаційна структура підприємства, особливості його діяльності.

3. Оцінка основних результатів діяльності підприємства (характеризуючи економічні показники діяльності підприємства (установи, організації), слід охопити декілька звітних періодів, як правило, 3 роки. Якщо підприємство працює менше 3-х років, то дослідження слід здійснювати в розрізі кварталів кожного року. Для здійснення об'єктивної оцінки результатів діяльності підприємства використовуються показники фінансової, статистичної, податкової звітності, дані фінансово-економічних та інших структурних підрозділів підприємства).

4. Аналіз податкових платежів та податкового навантаження. З метою розкриття цього питання здобувач повинен: визначити перелік податків, що сплачуються підприємством; проаналізувати структуру податкових платежів, оцінити ефективність оподаткування; з'ясувати, чи засовуються податкові пільги, спеціальні податкові режими досліджуваним суб'єктом; яке програмне забезпечення застосовується на конкретному підприємстві (установі, організації) для автоматизації процесів адміністрування податків, зборів та митних платежів.

В *другому-третьому підрозділах другого розділу* викладаються результати дослідження об'єкту, обраного в якості теми курсової роботи, базуючись на практичних матеріалах підприємства (установи, організації).

Здобувач повинен дослідити практичні аспекти організації та методики обліку, адміністрування податків та митних платежів, організації податкового планування, порядок застосування законних способів оптимізації податкових платежів й надати оцінку виявленим фактам та тенденціям господарської діяльності підприємства, відповідно до обраного напрямку та тематики дослідження, навести приклади документального оформлення господарських операцій із представленням зразків документів у додатках.

У *третьому-четвертому підрозділах другого розділу* курсової роботи на основі висновків теоретичних та практичних досліджень, пропонуються напрямки удосконалення обраного об'єкту дослідження. При цьому пропозиції і рекомендації повинні обов'язково враховувати специфіку об'єкту дослідження та сферу діяльності досліджуваного підприємства. Рекомендації та пропозиції, які наводяться даному підрозділу курсової роботи можуть мати наступне спрямування:

- рекомендації щодо удосконалення організації облікового процесу справляння податків та митних платежів;
- приведення первинних, аналітичних та синтетичних регістрів обліку у відповідність до вимог нормативних документів або обґрунтування необхідності застосування додаткових первинних документів, регістрів аналітичного та синтетичного обліку;
- рекомендації щодо внесення змін до податкової звітності;
- рекомендації щодо зміни форми ведення бухгалтерського обліку тощо;
- пропозиції щодо внесення змін до діючих нормативних та законодавчих документів з метою усунення протиріч між ними або для підвищення рівня

інформативності бухгалтерського обліку, ефективності адміністрування податків та митних платежів;

- пропозиції щодо створення більш ефективних механізмів адміністрування податків та митних платежів;

- пропозиції щодо застосування сучасних методів і методик аналізу та моніторингу податкових платежів;

- удосконалення методичних прийомів та процедур митного контролю

- удосконалення механізму справляння митних платежів

- визначення напрямів автоматизації обліку, аналізу, оподаткування обраного об'єкту або удосконалення управлінських інформаційних систем, які використовуються для ведення обліку;

- порівняльна оцінка існуючих систем обліку, аналізу чи оподаткування та пропозиції щодо вибору конкретним підприємством найбільш доцільної;

- пропозиції щодо створення системи та методів податкового планування на підприємствах;

- розробка методів оптимізації оподаткування на підприємстві, спрямованих на зниження рівня податкового навантаження;

- оцінка альтернативних систем оподаткування та визначення оптимальної для конкретного підприємства з урахуванням специфіки його діяльності та чинних норм податкового законодавства або розробка методів здійснення такої оцінки тощо;

- розробка податкових планів та прогнозів;

- удосконалення підходів щодо визначення податкових ризиків та управління ними.

Кожен розділ курсової роботи повинен закінчуватися **висновками до відповідного розділу** (обсягом до 1 сторінки), зміст яких необхідно підпорядковувати основному спрямуванню теми.

У **загальних висновках** викладаються найбільш важливі теоретичні та практичні результати, одержані в процесі написання курсової роботи, характеризується ступінь розкриття теми дослідження, досягнення мети та вирішення поставлених завдань.

Висновки пишуться у вигляді тез (по пунктах), вони повинні відображати основні положення курсової роботи, не торкаючись тих аспектів, які не розкривалися автором в основній її частині. Висновки мають бути написані на більш високому рівні узагальнення порівняно з основною частиною роботи. Всі висновки формулюються чітко й стисло в логічній послідовності, яка відображає ступінь виконання поставлених завдань. Кожен висновок повинен мати свій порядковий номер та оформлюватися з нового рядка.

Список використаних джерел містить відомості про всі використані літературні та електронні джерела інформації в процесі виконання курсової роботи.

Додатки містять матеріали допоміжного характеру – таблиці, блок-схеми, рисунки, установчі документи, первинні документи, облікові реєстри, форми звітності досліджуваного підприємства, звіти тощо.

3. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

3.1. Загальні вимоги до оформлення курсової роботи

Обсяг курсової роботи – 30-40 сторінок формату А-4 друкованого тексту (без урахування додатків та списку використаних джерел).

Приблизний обсяг структурних складових друкованого варіанту:

Вступ – 2-3 стор.

Перший розділ – 13-17 стор.

Другий розділ – 13-17 стор.

Висновки – 2-3 стор.

Перед захистом курсова робота має бути зброшурована і містити в наступній послідовності: титульну сторінку, завдання, зміст, текстову (основну) частину, список використаних джерел, додатки.

Титульна сторінка курсової роботи має містити всі реквізити й підписи, передбачені формою МОН України (додаток Е).

Завдання до курсової роботи заповнюється та підшивається до курсової роботи.

Курсова робота має бути надрукована на принтері (шрифт Times New Roman, розмір 14, інтервал 1,5) на аркушах паперу формату А4 (210*297 мм). Слід уникати слів, указаних *курсивом* та **напівжирним** шрифтом.

Текст курсової роботи друкують, залишаючи береги таких розмірів: лівий – 25-30 мм, правий – 10 мм, верхній та нижній – 20 мм.

Друкарські помилки, описки і графічні неточності, виявлені в процесі написання роботи, можна виправляти підчищенням або зафарбовуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого тексту (фрагменту малюнка). Допускається не більше ніж два виправлення на одній сторінці.

Текст основної частини роботи поділяють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти.

Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ 1», «РОЗДІЛ 2», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великим літерами симетрично до тексту.

Кожну структурну частину курсової роботи починають з нової сторінки.

Заголовки підрозділів – маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не проставляють. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами, крім першої великої, з абзацного відступу в розрядці в підбір до тексту. В кінці, таким чином надрукованого заголовку, ставиться крапка.

Приклад оформлення заголовків розділу та підрозділу:

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ НАРАХУВАННЯ ТА СПЛАТИ МИТНИХ ЗБОРІВ

1.1. Сутність та види митних зборів, нормативно-правове забезпечення їх справляння

Текст підрозділу 1.1.

Підрозділи, висновки до розділів, пункти та підпункти в межах конкретного розділу починати з нової сторінки не треба.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати двом інтервалам.

Нумерація сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, рисунків, таблиць, формул подається арабськими цифрами без знака «№».

Першою сторінкою курсової роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. Титульний аркуш, завдання, зміст і першу сторінку вступу не нумерують, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці, враховуючи у загальну нумерацію всі попередні аркуші.

Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка пишуть заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім, у тому ж рядку, йде заголовок підрозділу.

Пункти нумерують за тим же принципом, що і підрозділ, наприклад: «1.2.2.»

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу. Номер ілюстрації повинен складатись з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка (*наприклад*: Рис. 1.2.). Номер ілюстрації, її назва та пояснювальні записи розміщують послідовно під ілюстрацією. Ілюстрації (схеми, графіки, малюнки) необхідно подавати в курсовій роботі після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації, які розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок.

Не варто оформлювати посилання на ілюстрації як самостійні фрази, в яких лише повторюється те, що міститься в її назві. У тому місці, де викладається тема, пов'язана із ілюстрацією, і де треба вказати на неї, розміщують посилання у вигляді виразу в круглих дужках «(рис. 1.1.)» або вислів: «...як це видно з рис. 1.1», або «... як це показано на рис. 1.1».

Приклад оформлення рисунку у вигляді схеми:

На рис. 1.1 наведено фактори, які впливають на величину і формування податкового потенціалу суб'єкта господарювання.

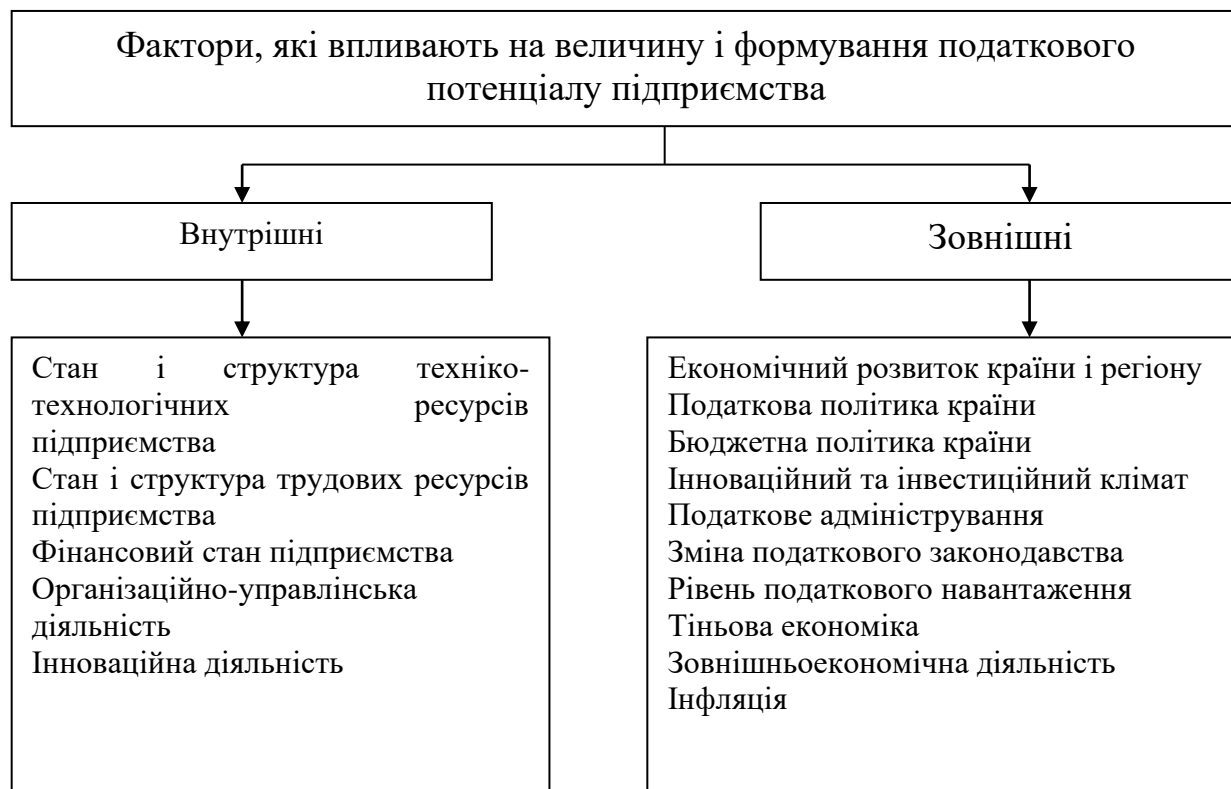

Рис. 1.1. Класифікація факторів, які впливають на величину і формування податкового потенціалу підприємства

Приклад оформлення рисунку у вигляді діаграми:

Динаміка рівня податкового навантаження та темпів приросту ВВП України у 2011-2021 рр. зображена на рис. 1.3.

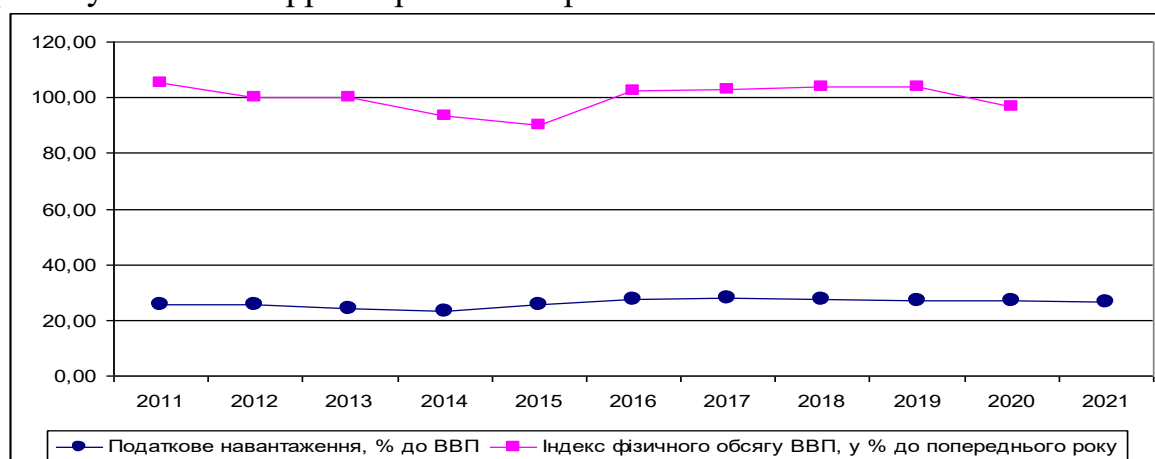

Рис. 1.3. Рівень податкового навантаження та темпів приросту ВВП України у 2011-2021 рр.

Джерело : побудовано автором за даними [1; 14].

Таблиці нумерують послідовно в межах розділу. В правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатись із номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка. Кожна таблиця повинна мати назву, котру розміщують над нею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери. Назву не підкреслюють. При переносі частини таблиці на інший аркуш, в його верхньому правому куті пишуть: «Продовження табл. (вказується номер таблиці)», а назву не вміщують.

Таблиці розміщують після першого згадування про неї в тексті таким чином, щоб її можна було читати без повороту переплетеного боку курсової роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш. Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини і розміщувати одну над одною в межах тієї самої сторінки. Якщо рядки чи графи таблиці виходять за формат сторінки, то в першому випадку для кожної частини таблиці повторюють заголовки граф, в другому заголовки рядків. Якщо заголовки граф є громіздкими, їх можна не повторювати. У такому разі пронумеровують графи і переносять їх нумерацію на наступну сторінку.

На всі таблиці курсової роботи повинні бути посилання в тексті, при цьому слово таблиця пишуть скорочено, наприклад: «... в табл. 1.4.», або «... дані наведені в табл. 1.4. дають змогу зробити висновок, що...», або «... як видно із табл. 1.4...».

Приклад оформлення таблиці.

Таблиця 1.4.

Рейтинг країн згідно Paying Taxes 2020 та Best Countries 2019

Країна	Рейтингове місце в Paying Taxes 2020	Оцінка легкості сплати податків	Податкове навантаження, %	Час на звітування та сплату податків, год.	Кількість податків	Місце в рейтингу Best Countries 2019
Швейцарія	20	87,7	28,8	63	19	1
США	25	86,8	36,6	175	10	8
Велика Британія	27	86,2	30,6	114	9	5
Норвегія	34	85,1	36,2	79	5	9
Німеччина	46	82,2	48,8	218	9	4
Угорщина	56	80,6	37,9	227	11	47
Росія	58	80,5	46,2	159	9	24
Франція	61	79,2	60,7	139	9	10
Україна	65	78,1	45,2	328	5	65
Польща	77	76,4	40,8	334	7	33

Джерело : складено на основі [5].

Формули в курсовій роботі нумерують в межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери пишуть біля правого берега аркуша в одному

рядку з відповідною формулою у круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу). Нижче, під формулою, дається пояснення значень використаних у формулі символів в послідовності, у якій вони дані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнту записують з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Наприклад:

Відповідно до п. 38¹.1.1 Податкового кодексу України, розрахунок мінімального податкового зобов'язання у разі проведення нормативної грошової оцінки земельних ділянок здійснюється за формулою:

$$\text{МПЗ} = \text{НГО}_d \times K \times M/12 \quad (3.1)$$

де НГО_д – нормативна грошова оцінка відповідної земельної ділянки з урахуванням коефіцієнта індексації, визначеного відповідно до порядку, встановленого ПКУ для справляння плати за землю;

К – коефіцієнт, який становить 0,05;

М – кількість календарних місяців, протягом яких земельна ділянка перебуває у власності, оренді, користуванні на інших умовах (в тому числі на умовах емпітевзису) платника податків [60].

У формулі мають використовуватись букви лише одного алфавіту (українського, російського, латинського тощо). Не допускається використання букв різних алфавітів.

Примітки до тексту, таблиць та ілюстрацій, в яких вказуються довідкові і пояснювальні дані нумерують послідовно в межах однієї сторінки. Якщо приміток декілька, то після слова «Примітки» ставлять двокрапку.

Наприклад:

Примітки:

1. ...
2. ...

Якщо є одна примітка, то її не нумерують і після слова «Примітка» ставлять крапку.

Матеріал курсової роботи треба викладати коротко, уникати повторів і відхилень від теми, не робити довгих розрахунків.

Термінологія і визначення показників мають бути єдиними і відповідати стандартам, а при їх відсутності - загальноприйнятим правилам у науковій літературі.

Скорочення слів, як правило, не допускається, за винятком загальновідомих аббревіатур.

При використанні специфічних аббревіатур, зумовлених темою курсової роботи, треба спочатку написати слово або групу слів повністю, а в дужках подати аббревіатуру, яка далі застосовуватиметься.

3.2. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити цитати. Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги до цитування такі:

1. Текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

2. Цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, в кінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

3. Кожна цитата супроводжується посиланням на джерело;

4. При непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути максимально точним у викладі думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів, і робити відповідні посилання на джерело.

Посилання в тексті курсової роботи на джерела роблять згідно з їх переліком у квадратних дужках, наприклад, «... у працях [1-7]», «... [7, с.98]». Посилання на літературу варто оформляти у такий спосіб: писати [1, 2, 4], а не [1,2,4]; писати [1, 2], а не [1-2]; писати [1–3], а не [1, 2, 3].

Допускається наводити посилання у виносках, при цьому його оформлення має відповідати бібліографічному опису за переліком посилань із зазначенням номера.

Приклад:

Цитата в тексті: «Податкове зобов'язання - сума коштів, яку платник податків, у тому числі податковий агент, повинен сплатити до відповідного бюджету або на єдиний рахунок як податок або збір на підставі, в порядку та строки, визначені податковим законодавством (у тому числі сума коштів, визначена платником податків у податковому векселі та не сплачена в установленій законом строк), та/або сума коштів, сформована за рахунок податкових пільг, що були використані платником податків не за цільовим призначенням чи з порушенням порядку їх надання, встановленим цим Кодексом та/або Митним кодексом України» [15]¹⁾.

Відповідний опис у переліку посилань:

15. Податковий Кодекс України: Закон України від 02 груд. 2010 р. № 2755-VI (зі змінами і доповненнями). URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page35> (дата звернення 17.02.2023).

Відповідне подання виноски в кінці аркуша:

¹⁾ [15] Податковий Кодекс України: Закон України від 02 груд. 2010 р. № 2755-VI (зі змінами і доповненнями). URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page35> (дата звернення 17.02.2023).

3.3. Порядок оформлення списку використаних джерел

Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, який містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків. Такий список - одна із суттєвих частин курсової роботи, що віддзеркалює самостійну творчу працю її автора і демонструє ступінь фундаментальності проведеного дослідження.

Джерела можна розміщувати одним із таким способів:

- у порядку згадування джерел у тексті;
- в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків;
- у хронологічному порядку.

Бібліографічний опис джерел складають згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» (табл. 1).

Таблиця 1

Приклади оформлення бібліографічного опису у списку джерел

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
<i>Книги:</i> Один автор	1. Артюх О. В. Податковий аудит у системі фінансового контролю : монографія; Одес. нац. екон. ун-т. Одеса : Гельветика, 2018. 411 с. 2. Ісаншина Г. Ю. Податковий менеджмент : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2003. 260 с. 3. Замасло О.Т. Податкова система України: теорія, методологія, практика : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 420 с. 4. Соколовська А.М. Податкова система держави: теорія і практика становлення. Київ : Знання-Прес, 2004. 454 с. 5. Рева Т. М. Податковий менеджмент : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2003. 282 с. 6. Проскура К. П. Податкове адміністрування в Україні в посткризовий період: ефективність та напрями модернізації: монографія. Київ : ТОВ «Емкон», 2014. 376 с

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
Два автори	<p>1. Фоміна Т.В., Пугаченко О.Б. Організація і методика податкових перевірок: навчальний посібник. Дніпро : Середняк Т.К., 2020. 292 с.</p> <p>2. Кравчук Г. В., Шкарлет С. М. Податковий менеджмент : навч. посіб. Чернігів, 2005. 331 с.</p> <p>3. Єфименко Т.І., Соколовська А.М. Динаміка податкового навантаження в Україні в контексті реалізації податкової реформи : монографія. Київ : ДННУ «Академія фінансового управління», 2013. 494 с.</p>
Три автори	<p>1. Тарнавська Г. Я., Марценюк Н. С., Герасимова Т. М. Фінанси : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2017. 412 с.</p> <p>2. Паранчук С. В., Романів Є. М., Червінська О. С. Податковий менеджмент : навч. посіб. Львів : Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2005. 276 с.</p>
Чотири автори	<p>1. Оподаткування та державна підтримка сільськогосподарських товаровиробників: регіональні пріоритети та євроінтеграційні процеси : <i>монографія</i> / Г.М. Давидов, Н.С. Шалімова, А.М. Лисенко, О.А. Магопець; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Г.М. Давидова та д-ра екон. наук, проф. Н.С. Шалімової. – Кропивницький : ФО-П Александрова М. В., 2017. – 208 с.</p> <p>2. Податкова політика : конспект лекцій / Ткачук В.С. та ін. Київ, 2017. 82 с.</p>
П'ять і більше авторів	<p>1. Суб'єкти господарювання: оподаткування, контроль та аудит: <i>навч. посіб</i> / Г.М. Давидов, І.К. Дрозд, В.М. Іванков, О.Л. Макеєва, О.А. Магопець, Г.Б. Назарова, В.В. Шалімов, Н.С. Шалімова / за редакцією Г.М. Давидова. (рекомендовано до друку Вченою радою Кіровоградського національного технічного університету, протокол №2 від 31 жовтня 2016 року) – К.: «ТОВ Видавництво «Сова», 2016. – 590 с.</p> <p>2. Управлінський облік : навч. посіб. / О. І. Подольська та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2017. 264 с.</p> <p>3. Оподаткування юридичних осіб та аудит у сфері оподаткування: <i>навч. посіб.</i> / [І. К. Дрозд, В. М. Іванков, О. А. Магопець та ін. / За ред. Н. С. Шалімової]. Рекомендовано до друку Вченою радою Центральноукраїнського національного технічного університет, протокол №2 від 30 жовтня 2017 року. – К.: Видавництво «СОВА», 2017. – 524 с.</p>
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	<p>1. Веретенко В. В. Міжнародне оподаткування : монографія / за заг. наук. ред. С. М. Марченка. Київ, 2015. 374 с.</p> <p>2. Бученко М. П., Капур В. П., Шевченко С. В. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / за ред. С. В. Дудко. Київ : ЦУЛ, 2017. 332 с.</p>
Без автора	<p>1. Електронний аудит – сучасна форма електронного контролю (світові тенденції та етапи запровадження): навч. посіб. ; за заг. ред. канд. юрид. наук Г. М. Білецької ; Ун-т держ. фіск. служби, НДІ фіск. політики. Київ : Алерта, 2018. 204 с.</p> <p>2. Міжнародні відносини : монографія / за ред. М. А. Березовського. Київ : ЦУЛ, 2016. 162 с.</p> <p>3. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Тарнавського. Київ : ЦУЛ, 2016. 186 с.</p> <p>4. Підготовка фахівців у ВНЗ в умовах реформування вищої освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Мукачево, 4-5 жовт. 2018 р.</p>

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
	<p>Мукачево : МДУ, 2018. 226 с.</p> <p>5. Освіта в Україні: виклики модернізації : зб. наук. пр. / редкол.: П. М. Марценюк (відп. ред.) та ін. Київ : Ін-т всесвітньої історії НАН України, 2017. 319 с.</p> <p>6. Ціноутворення / упоряд. В. Олекса. Київ, 2014. 804 с.</p>
Багатотомні видання	<p>1. Економічна енциклопедія / редкол.: С.В. Мочерний та ін. Київ : ЦУЛ, 2016. Т. 8. 812 с.</p> <p>2. Бюджетна система України: історія, стан та перспективи : у 3 т. / Акад. прав. наук України. Львів : Право, 2012. Т. 2 : Бюджетний менеджмент / заг. ред. Ю. П. Бубряка. 476 с.</p> <p>3. Кучеренко Н. П. Казначейська справа : в 6 т. Київ : Право, 2016. Т. 3 : Контроль у системі Державного казначейства. 432 с.</p>
Частина видання: книги	<p>1. Петренко М. А. Міжнародне право // Максим Петренко: право як буття вченого : зб. наук. пр. до 60- річчя проф. М. А. Петренко / упоряд. та відп. ред. Ю. О. Волошин. К., 2009. С. 477–493.</p> <p>2. Якса А. П. Економічна політика держави. Двадцять п'ять років з економічним правом : вибрані праці. Харків, 2017. С. 205–212.</p> <p>3. Корнійчук Т. О. Методи активізації інноваційної діяльності. Діяльність підприємств : навч. посіб. / за заг. ред. Т. О. Корнійчука. Київ, 2017. С. 195–197.</p>
Частина видання матеріалів конференцій (тези доповіді)	<p>1. Максименко Д. В. Методи оперативної діагностики виробничої діяльності підприємства // Зростання ролі бухгалтерського обліку в сучасній економіці : збірник тез та доповідей I Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 21 лютого 2013 р.) / відпов. за випуск Мельничук Б.В. Київ, 2013. С.331–335.</p> <p>2. Цехмістров І. І., Перець І.П. Про бюджет. Дослідження проблем в Україні очима молодих вчених : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53</p>
Частина довідкового видання	<p>1. Павлик І. М. Право інтелектуальної власності. Великий енциклопедичний юридичний словник / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 683.</p> <p>2. Дичківська І.М. Інноваційні технології. Основи педагогіки освіти : словник термінів / за ред.: Т. О. Дмитрука, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55.</p>
Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)	<p>1. Лисяк Л.В., Гуменюк М.О., Філімонова Д.А. Удосконалення податкової системи України з урахуванням досвіду зарубіжних країн. <i>Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Економіка і менеджмент»</i>. 2018. Вип. 31. С. 90–94.</p> <p>2. Мельник В. М. До питання формування теоретичних засад адміністрування податків. <i>Фінанси України</i>. 2008. № 9. С. 3-9.</p> <p>3. Шалімова Н.С., Магопєць О.А. Сутність та загальні принципи адміністрування. <i>Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки</i>. 2007. Вип. 12. Ч. II. С. 358-368.</p>
Електронні ресурси	<p>1. Податковий Кодекс України: Закон України від 02 груд. 2010 р. № 2755-VI (зі змінами і доповненнями). URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page35 (дата звернення 17.02.2022).</p>

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
	<p>2. Магопець О.А. Економічні категорії в системі податкових відносин: взаємозв'язок, взаємозалежність та змістовні відмінності у сутності понять. <i>Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки</i>. 2016. Вип. 30. С. 181-188. URL: http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/6294/1/21.pdf (дата звернення 13.02.2022).</p> <p>3. Бюджетна політика. Бюджет. Державний бюджет. <i>Міністерство фінансів України</i>. веб-сайт. URL : https://mof.gov.ua/uk/previous-years-budgets (дата звернення 11.02.2022).</p> <p>4. Єфименко Т.І., Соколовська А.М. Динаміка податкового навантаження в Україні в контексті реалізації податкової реформи : монографія. Київ : ДННУ «Академія фінансового управління», 2013. 494 с. URL : https://afu.kiev.ua/getfile.php?page_id=450&num=5 (дата звернення 05.02.2022).</p>
Автореферати дисертацій	<p>1. Босенко А.В. Організаційно-економічний механізм управління оподаткуванням сільськогосподарських товаровиробників в умовах поглиблення інтеграційних процесів : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.03 / Кіровоград. нац. техн. ун-т. Кіровоград, 2016. 271 с. URL: http://kntu.kr.ua/doc/K_23_073_03/Bosenko.pdf (дата звернення 13.02.2022).</p>
Дисертації	<p>1. Босенко А.В. Організаційно-економічний механізм управління оподаткуванням сільськогосподарських товаровиробників в умовах поглиблення інтеграційних процесів : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.03 / Кіровоград. нац. техн. ун-т. Кіровоград, 2016. 271 с. URL: http://kntu.kr.ua/doc/K_23_073_03/Bosenko.pdf (дата звернення 13.02.2022).</p>
Законодавчі та нормативні документи	<p>1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2015. 98 с.</p> <p>2. Конституція України : станом на 1 жовтня 2017 р. / Верховна Рада України. Київ : Право, 2017. 93 с.</p> <p>3. Про вищу освіту : Закон України від 05.09.2016 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2016. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.</p> <p>4. Податковий кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2011. № 48-49. Ст. 536.</p> <p>5. Про освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2018. URL:http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2022).</p> <p>6. Питання соціального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2017 р. № 1060. <i>Офіційний вісник України</i>. 2018. № 5. С. 430–443.</p> <p>7. Про інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2019-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2018 р. № 43/2018. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2018. 23 лют. (№ 35). С. 10.</p> <p>8. Про затвердження Вимог до оформлення кандидатської дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2018 р. № 50. <i>Офіційний вісник України</i>. 2018. № 25. С. 139–141.</p>

3.4. Правила оформлення додатків

З метою вивільнення курсової роботи від великої кількості одноманітних документів та для повноти її сприйняття допоміжний матеріал слід оформити у вигляді додатків.

До складу додатків, як правило, включають:

- фактичний матеріал досліджуваного підприємства (установи, організації);
- проміжні математичні доведення, формули і розрахунки;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- інструкції і методики;
- опис алгоритмів і програм розв'язання задач;
- ілюстрації допоміжного характеру.

Кожен з додатків починають з нової сторінки. Їм дають заголовки, надруковані малими літерами з першої великої симетрично стосовно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток» і велика літера, що позначає додаток.

Наприклад:

Додаток А

Схема організаційної структури ПАТ «Альфа»

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад, додаток А, додаток Б і т.д. Єдиний додаток позначається як додаток А.

Текст кожного додатка за потреби може бути поділений на розділи і підрозділи, пронумеровані у межах кожного додатка: перед кожним номером ставлять позначення додатка (літери) і крапку, наприклад, А.2 – другий розділ додатка А; В.3.1 – підрозділ 3.1. додатку В.

Ілюстрації, таблиці і формули, розміщені в додатках, якщо їх декілька в одному додатку, нумерують у межах кожного додатка, наприклад, рис. Д. 1.2 – другий рисунок першого розділу додатка Д, формула (А.1) – перша формула додатку А.

Не слід одноманітні документи оформлювати як різні додатки. Їх слід оформити як єдиний додаток з розбивкою на відповідні складові.

Наприклад:

Додаток Б

Звітність з податку на прибуток ПАТ «Альфа» за 2022 рік

- Б.1 Декларація з податку на прибуток підприємства за I квартал 2022 р.
- Б.2 Декларація з податку на прибуток підприємства за перше півріччя 2022 р.
- Б.3 Декларація з податку на прибуток підприємства за 3 квартали (9

місяців) 2022 р.

Б.4 Декларація з податку на прибуток підприємства за 2022 рік.

Додаток В

Структура податкових платежів підприємства в 2020-2022 рр.

Рис. В.1 Структура податкових платежів в 2020 році

Рис. В.2 Структура податкових платежів в 2021 році

Рис. В.3 Структура податкових платежів в 2022 році

На завершальному етапі оформлення курсової роботи, перед її друкуванням слід перевірити:

1. чи на усі пронумеровані у роботі рисунки, таблиці та формули є посилання в тексті.
2. чи усі рисунки, таблиці та формули пронумеровані підряд у межах кожного розділу.
3. чи є коректною нумерація додатків та використані символи для їх номерів.
4. чи на усі додатки є посилання у тексті.
5. чи усі заголовки «не відриваються» від тексту, що йде далі.

Кожен підпис до рисунку не повинен «відриватися» від самого рисунку те ж саме стосується й оформлення таблиць.

В тексті роботи, особливо після/перед таблицями, рисунками або окремими підпунктами в межах відповідного розділу не повинно бути великих вільних місць в кінці сторінок.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

4.1. Порядок допуску здобувача до захисту курсової роботи

На завершальному етапі виконання курсової роботи здобувач зобов'язаний представити керівникові для оцінювання чорновий варіант роботи.

Керівник ознайомлюється з рукописом роботи, робить зауваження, рекомендації щодо її структури, послідовності висвітлення окремих питань, методики розрахунків, повноти розкриття теми тощо. При ознайомленні з рукописом керівник перевіряє точність виконаних розрахунків, правильність вибраних і застосованих методик, об'єктивність висновків та пропозицій. Однак за об'єктивність вихідних даних і правильність усіх розрахунків відповідальність покладається на автора курсової роботи.

Якщо зміст поданого рукопису не відповідає темі роботи, він повертається на доопрацювання або повторне виконання. При цьому керівник повинен вказати на конкретні недоліки рукопису, рекомендувати літературні джерела, матеріали з підприємства, які необхідно додатково залучити для правильного і повного висвітлення змісту досліджуваного явища. При часткових зауваженнях рукопис не переписується, а виконуються доповнення, виправлення або ж переробляються окремі сторінки, розділи, розрахунки, рисунки і т. ін.

При перевірці остаточного варіанту рукопису курсової роботи керівник робить зауваження редакційного характеру, контролюючи грамотність написання роботи, правильність оформлення таблиць, графіків, схем, рисунків, діаграм, списку використаної літератури тощо згідно визначених вимог.

Завершена і відповідним чином оформлена курсова робота, підписана здобувачем подається керівнику, який вирішує питання про допуск здобувача до захисту.

4.2. Правила запобігання академічному плагіату

Перед початком написання курсової роботи кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомлюється із Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Центральноукраїнського національного технічного університету <http://www.kntu.kr.ua/doc/pol-dobro.pdf>, відповідно до якого передбачено можливість перевірки курсової роботи на академічний плагіат. Така перевірка здійснюється у випадку, коли на етапі представлення курсової роботи на перевірку керівникові (з числа кваліфікованих науково-педагогічних працівників кафедри аудиту, обліку та оподаткування), у керівника виникли сумніви щодо унікальності курсової роботи, що обумовлено наявністю у роботі ідей та наукових результатів, які отримані іншими авторами, та (або) відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання на такі тексти.

Для перевірки унікальності курсової роботи керівник на власний розсуд обирає програму, яка здійснює її перевірку на плагіат та функціональні можливості якої в максимальній мірі дозволяють забезпечити ефективне виявлення запозичень.

Керівник курсової роботи може скористатися як програмами пошуку і виявлення плагіату з відкритим кодом доступу, які дозволяють визначити ступінь унікальності тексту і знайти в Інтернеті повні або часткові копії документів, опубліковані на інших сайтах, так і ліцензійне програмне забезпечення, доступне для використання в університеті (Unicheck, StrikePlagiarism).

За умови виявлення ознак академічного плагіату, курсова робота направляється на доопрацювання й допускається до захисту тільки після усунення виявлених порушень академічної доброчесності.

4.3. Організація захисту курсової роботи та її оцінювання

Захист курсової роботи проводиться відповідно до графіка, затвердженого кафедрою аудиту, обліку та оподаткування у присутності комісії у складі керівника та двох-трьох членів кафедри.

Захист курсової роботи має на меті перевірку самостійності виконання роботи, тобто, наскільки глибоко здобувач розуміє матеріал теми, чи правильно обґрунтовує рекомендації та висновки, подані в роботі.

Процедура захисту включає:

- доповідь здобувача про зміст роботи;
- запитання до здобувача за проблематикою дослідження;
- відповіді здобувача на запитання членів комісії із захисту курсової роботи;
- рішення комісії про підсумкову оцінку роботи.

Доповідь про зміст роботи слід підготувати заздалегідь у формі виступу, в якому доцільно висвітлити такі важливі питання: обґрунтування актуальності теми дослідження; мета, завдання, об'єкт, предмет дослідження; що вдалося встановити, виявити, довести; якими методами це досягнуто; елементи новизни у теоретичних положеннях та в практичних рекомендаціях; з якими труднощами довелось зіткнутися в процесі дослідження, які положення не знайшли підтвердження.

Доповідь здобувача не повинна перевищувати за часом 5-7 хвилин.

Для кращого сприйняття присутніми матеріалу, бажано підготувати презентацію, в яку включити власні таблиці, діаграми, графіки та використати мультимедіа.

Після закінчення доповіді здобувача, члени комісії, які приймають захист курсової роботи, ставлять запитання за проблематикою дослідження, на які слід давати короткі, але вичерпні відповіді. У відповідях слід оперувати фактами та практичними даними, отриманими в результаті виконання курсової роботи.

У підсумковій оцінці керівник курсової роботи та члени комісії із захисту курсової роботи враховують не тільки кінцевий результат, але і ступінь самостійності здобувача та його діяльність під час виконання роботи.

Весь обсяг виконання та захист курсової роботи оцінюється у 100 можливих балів. Ці бали розподілені таким чином: до 60 балів – за представлену курсову роботу виконану в повному обсязі у відповідності до наведених вище вимог та до 40 балів – за її захист перед комісією.

Виконання курсової роботи вважається незадовільним, якщо сума балів поточної успішності здобувача (написання роботи) і сума балів за захист курсової роботи складають менше 60% від максимально можливої суми балів.

Розподіл балів задля визначення оцінки знань, умінь та навичок здобувачів за результатами виконання міждисциплінарної курсової роботи наведено в таблиці 2.

Таблиця 2

Розподіл балів, які отримують здобувачі за результатами виконання міждисциплінарної курсової роботи

Основна змістовна частина	Ілюстративна частина (наявність таблиць, рисунків, формул, іншого графічного матеріалу)	Захист роботи	Сума балів
до 50 балів	до 10 балів	до 40 балів	100

Підсумкова диференційована оцінка курсової роботи виставляється комісією за результатами її захисту.

Оцінюючи курсову роботу, комісія із захисту керується наступними критеріями та показниками якості її виконання:

- 1) науковість та теоретична обґрунтованість змісту дослідження;
- 2) оформленість роботи відповідно до вимог;
- 3) представлення (презентація) роботи під час захисту.

На основі цих критеріїв окреслені відповідні показники, які покладені в основу характеристики шести рівнів оцінювання якості виконання курсової роботи з відповідними кількісними показниками (балами) (додаток Ж).

Курсова робота зберігається на кафедрі протягом трьох років. Здобувач може використати курсову роботу як основу для написання випускної кваліфікаційної роботи.

ДОДАТОК А

Орієнтовна тематика курсових робіт

- за напрямом 1 (в межах дисциплін «Бухгалтерський облік в управлінні» та «Адміністрування податків та корпоративний податковий менеджмент»):

Формування обліково-аналітичної інформації в системі адміністрування податків

Особливості обліку та адміністрування (аналізу, планування, прогнозування, контролю) податків та зборів (за конкретним податком, збором чи за їх видами)

Можливості використання інформаційних систем і технологій в системі обліку та адміністрування (аналізу, планування, прогнозування, контролю) податків та зборів (за конкретним податком, збором чи за їх видами)

Обліково-інформаційне забезпечення організації та методики аналізу податкових платежів та податкового навантаження суб'єкта господарювання

Механізм впливу податкового регулювання на баланс інтересів держави і платників податку

Теоретичні та практичні аспекти застосування (планування, прогнозування, адміністрування, контролю) податкових пільг

Підвищення ефективності податкового контролю в процесі забезпечення податкової безпеки

Корпоративний податковий менеджмент в системі управління податковими потоками підприємства

Бухгалтерський облік в системі корпоративного податкового менеджменту

Формування організаційно-інформаційної системи управління податковими зобов'язаннями суб'єкта господарювання

Особливості впливу національної податкової системи на формування податкових потоків підприємства

Оцінка ефективності управлінських рішень в системі оподаткування підприємства

Обліково-інформаційне забезпечення діяльності підприємства та його роль у підвищенні ефективності функціонування корпоративного податкового менеджменту

Облікова політика підприємства в системі оптимізації податкових платежів

Договірна політика підприємства в системі оптимізації податкових платежів

Цінова політика підприємства в системі оптимізації податкових платежів

Методика оптимізації і мінімізації податкових платежів підприємства (в цілому по підприємству та/або в розрізі окремих податків чи з використанням елементів окремих податків чи зборів)

Податкове прогнозування і планування в системі корпоративного податкового менеджменту (в цілому та в розрізі окремих податків і зборів)

Бухгалтерський облік в системі податкового бюджетування та формування податкового бюджету підприємства

Податкові ризики підприємства та їх регулювання в системі корпоративного податкового менеджменту

Оптимізація податкових платежів суб'єкта господарювання в умовах використання спрощеної системи оподаткування (*єдиний податок за відповідними групами*)

Податковий потенціал підприємства: підходи до визначення, оцінки та нарощування в системі корпоративного податкового менеджменту

Податкова політика підприємства: інформаційно-організаційні засади формування та реалізації, оцінка ефективності

Управління податковим боргом підприємства

Організація і методика внутрішнього (управлінського) контролю податкових платежів підприємства

Технології блокчейн у системі обліку та адміністрування

Бухгалтерський облік в системі доказової бази вирішення податкових спорів

Організація і методика взаємодії (поєднання) бухгалтерського обліку та податкових розрахунків

Методика побудови облікової політики підприємства та її вплив на оптимізацію оподаткування суб'єктів господарювання

- за напрямом 2 (в межах дисциплін «Бухгалтерський облік в управлінні» та «Митний контроль»):

Митний контроль: організація, методика та інформаційне забезпечення

Використання інформаційних ресурсів підсистем обліку для формування митної вартості товарів

Порядок здійснення митного контролю та його обліково-інформаційне забезпечення

Облікове забезпечення системи адміністрування митних платежів

Модель формування оптимальної системи оподаткування експортно-імпортних операцій

Бухгалтерський облік митного оподаткування

Облік і контроль нарахування та сплати митних зборів

Порядок нарахування і сплати мита: відображення в системі обліку та звітності

Особливості оподаткування податком на додану вартість зовнішньоекономічних операцій за митними режимами та їх відображення в обліку

Особливості нарахування і сплати акцизного податку за видами окремих категорій при імпорті товарів

Митні платежі як облікова інформація для суб'єктів господарювання

Особливості відображення митних платежів у розрахунках з бюджетом

Облікова документація в системі інформаційних джерел митного контролю

- за напрямом 3 (в межах дисциплін «Бухгалтерський облік в управлінні»

та «Податкове планування та мінімізація податкових ризиків»):

Формування фінансових результатів діяльності підприємства в системі бухгалтерського обліку та їх використання для розрахунку податкового навантаження

Інформаційне забезпечення оцінки ефективності податкового планування суб'єкта господарювання

Формування облікової інформації за стадіями облікового процесу для визначення та оцінки податкового потенціалу підприємства

Методика формування та підготовки управлінської бухгалтерської звітності, її використання в процесі розробки податкової стратегії

Місце і роль даних бухгалтерського обліку у формуванні стратегії податкових платежів

Методика розрахунку часткових показників податкового навантаження (за видами податків) та її інформаційно-аналітичне забезпечення

Інформаційне, організаційне та методичне забезпечення процесів розробки стратегії податкових платежів підприємства

Облік в системі планування процесів оподаткування підприємства та зниження рівня податкового ризику

Облікове забезпечення справляння непрямих податків та оцінка податкового навантаження на підприємство

Облікове забезпечення справляння прямих податків та оцінка податкового навантаження на підприємство

Організація і методика обліку та аналізу податкових платежів підприємства (в розрізі їх видів) та оцінка рівня податкового навантаження

Організація обліку операцій (за видами ресурсів та витрат діяльності) та їх вплив на податкове навантаження підприємства

Облікове забезпечення діагностики податкових витрат підприємства

Формування консолідованої фінансової звітності та її використання для оцінки податкового навантаження

Стратегічне податкове прогнозування та організація його інформаційного забезпечення

Організація податкового планування з використанням методики бюджетування витрат

Облікове забезпечення управління податковими ризиками підприємства

Формування податкової стратегії підприємства та роль бухгалтерського обліку в реалізації

Управлінська звітність в системі інформаційного забезпечення управління податковими ризиками підприємства

Формування фінансової звітності як інформаційної основи для розробки податкової стратегії підприємства

Бухгалтерський облік витрат виробництва та його вплив на податкове навантаження підприємства

Бухгалтерський облік в системі трансфертного ціноутворення: основи організації та податкові наслідки

ДОДАТОК Б
Зразок завдання на курсову роботу

Центральноукраїнський національний технічний університет
(повне найменування вищого навчального закладу)

Інститут, факультет, відділення **Економічний факультет**
Кафедра, циклова комісія **Кафедра аудиту, обліку та оподаткування**
Дисципліна _____
Напрямок підготовки **Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»**
Спеціальність **071 «Облік і оподаткування»**
Курс I Група _____ Семестр другий

З А В Д А Н Н Я
НА КУРСОВИЙ ПРОЕКТ (РОБОТУ) ЗДОБУВАЧУ

(П Р І З В И Щ Е , І М ' Я , П О Б А Т Ь К О В І)

1. Тема проекту (роботи) _____
2. Строк подання здобувачем проекту (роботи) _____
3. Вихідні дані до проекту (роботи) _____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

6. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів курсового проекту (роботи)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка

Здобувач

Керівник проекту (роботи)

ДОДАТОК В
Зразки орієнтовних планів курсових робіт

Тема: Податкова політика підприємства: інформаційно-організаційні засади формування та реалізації, оцінка ефективності (на матеріалах ПАТ «Альфа»))»

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

- 1.1. Сутність податкової політики підприємства
- 1.2. Методологія формування та реалізації податкової політики
- 1.3. Інструментарій інформаційно-організаційного забезпечення процесів формування та реалізації податкової політики
- 1.4. Підходи щодо оцінки ефективності податкової політики

Висновки до розділу 1.

РОЗДІЛ 2. ІНФОРМАЦІЙНО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА (НА МАТЕРІАЛАХ ПАТ «АЛЬФА»), ОЦІНКА ЇЇ ЕФЕКТИВНОСТІ

- 2.1. Організаційно-економічна характеристика ПАТ «Альфа»
- 2.2. Система бухгалтерського обліку, як основне джерело даних для формування податкової політики на матеріалах ПАТ «Альфа»
- 2.3. Порядок формування податкової політики та механізм її реалізації на матеріалах ТОВ «Альфа»
- 2.3. Оцінка ефективності податкової політики на матеріалах ТОВ «Альфа» та пропозиції щодо її удосконалення

Висновки до розділу 2.

ВИСНОВКИ
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ДОДАТКИ

Тема: Облікове забезпечення управління податковими ризиками підприємства (на матеріалах ПАТ «Альфа»)

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ПОДАТКОВИМИ РИЗИКАМИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЙОГО ОБЛІКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- 1.1. Поняття податкових ризиків, їх види та класифікація
 - 1.2. Фактори, що зумовлюють виникнення податкових ризиків
 - 1.3. Облікове забезпечення управління податковими ризиками
 - 1.3. Методи оцінки податкових ризиків
- Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПОДАТКОВИМИ РИЗИКАМИ НА ПАТ «АЛЬФА», АНАЛІЗ ТА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ОТРИМАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

- 2.1 Організаційно-економічна характеристика ПАТ «Альфа»
- 2.2. Визначення складових облікового забезпечення управління податковими ризиками на ПАТ «Альфа»
- 2.3. Аналіз практики управління податковими ризиками на матеріалах ПАТ «Альфа»
- 2.4. Рекомендації щодо підвищення ефективності управління податковими ризиками на ПАТ «Альфа» з урахуванням удосконалення системи облікового забезпечення

Висновки до розділу 2

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Тема: Облік і контроль нарахування та сплати митних зборів (на матеріалах ПАТ «Альфа»)

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ НАРАХУВАННЯ ТА СПЛАТИ МИТНИХ ЗБОРІВ

1.1. Сутність та види митних зборів, нормативно-правове забезпечення їх справляння

1.2. Теоретичні засади організації і методики обліку нарахування та сплати митних зборів

1.3. Порядок здійснення контролю за нарахуванням та сплатою митних зборів відповідно до чинного законодавства

Висновки до розділу 1.

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ НАРАХУВАННЯ ТА СПЛАТИ МИТНИХ ЗБОРІВ (НА МАТЕРІАЛАХ ПАТ «АЛЬФА»)

2.1. Організаційно-економічна характеристика ПАТ «Альфа»

2.2. Порядок відображення в обліку операцій з нарахування та сплати митних зборів на матеріалах ПАТ «Альфа»

2.3. Особливості здійснення контролю за нарахуванням та сплатою митних зборів на матеріалах ПАТ «Альфа»

2.4. Рекомендації щодо удосконалення обліку та контролю митних зборів на матеріалах ПАТ «Альфа»

Висновки до розділу 2.

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

ДОДАТОК Д
Показники, які використовуються для оцінки результатів діяльності підприємства

1. Аналіз основних показників діяльності промислового підприємства

Таблиця 1.1.

Аналіз виробництва і реалізації продукції

№ з/п	Показники	Джерела інформації	Звітний період			Приріст (постійний, змінний)	
			20xx ₁	20xx ₂	20xx ₃	Абсолютний (+;-)	Відносний (%)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Обсяг виробництва валової продукції, тис. грн.	Ф. №1-П					
2	Обсяг виробництва товарної продукції, тис. грн.	Ф. №1-П					
2.1	у тому числі за окремими видами продукції, тис. грн.	Ф. №1-П, дані підпр-ва					
2.1.1							
2.1.2							
...							
3	Обсяг реалізації продукції, тис. грн.	Ф. №1-П					
3.1	у тому числі за окремими видами продукції, тис. грн.	Ф. №1-П, дані підпр-ва					
3.1.1							
3.1.2							
...							
4	Обсяг виробництва продукції за окремими видами в натур. показниках (шт., м, т тощо)	Ф. №1-П, дані підпр-ва					
4.1.1							
4.1.2							
...							
5	Обсяг реалізації продукції за окремими видами в натур. показниках (шт., м, т тощо)	Ф. №1-П, дані підпр-ва					
5.1.1							
5.1.2							
...							
6.	Виручка від реалізації продукції, тис. грн.	Ф. №2					

2. Аналіз основних показників діяльності сільськогосподарських товаровиробників

Таблиця 2.1.

Аналіз виробництва і реалізації продукції

№ з/п	Показники	Джерела інформації	Звітний період			Приріст (постійний, змінний)	
			20xx ₁	20xx ₂	20xx ₃	Абсолютний (+;-)	Відносний (%)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Обсяг виробництва продукції рослинництва, ц	Ф. № 50-сг, Ф № 21-заг					

Продовження табл. 2.1.

1	2	3	4	5	6	7	8
1.1	у тому числі за окремими видами продукції, ц	Ф. № 50-сг					
1.1.1							
1.1.2							
...							
2	Обсяг реалізації продукції рослинництва (у фізичній масі), ц	Ф. № 50-сг, Ф № 21-заг					
2.1	у тому числі за окремими видами продукції, ц	Ф. № 50-сг, Ф № 21-заг					
2.1.1							
2.1.2							
...							
3	Обсяг виробництва продукції рослинництва, тис. грн.	Ф. № 50-сг					
3.1	у тому числі за окремими видами продукції, тис. грн.	Ф. № 50-сг					
3.1.1							
3.1.2							
...							
4	Обсяг реалізації продукції рослинництва, тис. грн.	Ф. № 50-сг, Ф № 21-заг					
4.1	у тому числі за окремими видами продукції, тис. грн.	Ф. № 50-сг, Ф № 21-заг					
4.1.1							
4.1.2							
...							
5	Виручка від реалізації продукції рослинництва, тис. грн.	Ф. № 50-сг, Ф № 21-заг					
6	Обсяг виробництва продукції тваринництва, ц	Ф. № 50-сг, Ф № 21-заг					
6.1	у тому числі за окремими видами продукції, ц	Ф. № 50-сг					
6.1.1							
6.1.2							
...							
7	Обсяг реалізації продукції тваринництва (у фізичній масі), ц	Ф. № 50-сг, Ф № 21-заг					
7.1	у тому числі за окремими видами продукції, ц	Ф. № 50-сг, Ф № 21-заг					
7.1.1							
7.1.2							
...							
8	Обсяг виробництва продукції тваринництва, тис. грн.	Ф. № 50-сг					
8.1	у тому числі за окремими видами продукції, тис. грн.	Ф. № 50-сг					
8.1.1							
8.1.2							
...							
9	Обсяг реалізації продукції тваринництва, тис. грн.	Ф. № 50-сг, Ф № 21-заг					

Продовження табл. 2.1.

1	2	3	4	5	6	7	8
9.1	у тому числі за окремими видами продукції, тис. грн.	Ф. № 50-сг, Ф № 21-заг					
9.1.1							
9.1.2							
...							
10	Виручка від реалізації продукції тваринництва, тис. грн.	Ф. № 50-сг, Ф № 21-заг					
11	Обсяг виробництва промислової продукції (у фізичних одиницях виміру – шт., м, т тощо)	Ф. № 50-сг,					
12	Обсяг реалізації промислової продукції (у фізичних одиницях виміру – шт., м, т тощо)	Ф. № 50-сг, Ф № 21-заг					
13	Обсяг виробництва промислової продукції, тис. грн.	Ф. № 50-сг					
14	Обсяг реалізації промислової продукції, тис. грн.	Ф. № 50-сг, Ф № 21-заг					
15	Виручка від реалізації промислової продукції, тис. грн.	Ф. № 50-сг, Ф № 21-заг					

Таблиця 2.2

Аналіз наявності сільськогосподарських угідь

Показники	Джерела інформації	Звітний період			Відхилення (постійні, змінні)	
		20xx ₁	20xx ₂	20xx ₃	(+;-), тис. грн.	(+;-), (%)
1	2	3	4	5	6	7
Сільськогосподарські угіддя, га	Ф. № 50-сг,					
у тому числі:	Ф. № 50-сг,					
- рілля, га	Ф. № 50-сг,					
- сінокоси, га	Ф. № 50-сг,					
- пасовища, га	Ф. № 50-сг,					
- багаторічні насадження, га	Ф. № 50-сг,					

3. Аналіз основних показників діяльності торговельного підприємства

Таблиця 3.1

Аналіз товарообороту

№ з/п	Показники	Джерела інформації	Звітний період			Приріст (постійний, змінний)	
			20xx ₁	20xx ₂	20xx ₃	Абсолютний (+;-)	Відносний (%)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Роздрібний товарооборот торгової мережі, тис. грн.	Ф. № 1-торг Ф. № 3-торг					
1.1	З нього:						
1.1.1	продаж на комісійній основі, тис. грн.	Ф. № 3-торг					
1.1.2	продаж за безготівковим розрахунком, тис. грн.	Ф. № 3-торг					
1.1.3	передплата, тис. грн.	Ф. № 3-торг					

2	Оптовий товарооборот і оборот від посередницької діяльності, тис. грн.	Ф. № 3-торг					
3	Оборот від інших видів діяльності, тис. грн.	Ф. № 3-торг					
4	Товарооборот ресторанного господарства, тис. грн.	Ф. № 3-торг					
5	Продаж товарів через торгову мережу у натуральному вимірі (ц, тис. шт., ум. банки, кг, т тощо) в розрізі товарів і товарних груп	Ф. № 3-торг					
5.1.1							
5.1.2							
...							
6	Запаси товарів у торговій мережі та на складах, тис. грн., у розрізі товарів та товарних груп	Ф. № 3-торг					
6.1.1							
6.1.2							
...							

4. Аналіз витрат діяльності, трудових ресурсів, основного капіталу, фінансового стану та фінансових результатів

Таблиця 4.1

Аналіз витрат виробництва

№ з/п	Показники	Джерела інформації	Звітний період			Відхилення (постійні, змінні)	
			20xx ₁	20xx ₂	20xx ₃	(+;-), тис. грн.	(+;-), (%)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Матеріальні витрати, тис. грн.	Ф. №2					
2	Витрати на оплату праці, тис. грн.	Ф. №2					
3	Відрахування на соціальні заходи, тис. грн.	Ф. №2					
4	Амортизація, тис. грн.	Ф. №2					
5	Інші операційні витрати, тис. грн.	Ф. №2					
6	Всього витрат, тис. грн.	Ф. №2					
7	Витрати на 1 грн. виробленої продукції	-					

Таблиця 4.2

Аналіз трудових ресурсів

№ з/п	Показники	Джерела інформації	Звітний період			Відхилення (постійні, змінні)	
			20xx ₁	20xx ₂	20xx ₃	(+;-), тис. грн.	(+;-), (%)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Середньооблікова чисельність персоналу, осіб	Ф. №1-ПВ					
2	Частка робітників у загальній чисельності працівників, %	Ф. №3-ПВ, Ф. №1-ПВ				x	
3	Відпрацьовано за рік одним робітником : - днів - годин	Ф. №3-ПВ, Ф. №1-ПВ					
4	Середня тривалість робочого	-					

	дня, год.						
5	Продуктивність праці, грн.	-					
6	Фонд оплати праці, тис. грн.	Ф. №1-ПВ					
7	Середньомісячна заробітна плата одного працівника, грн.	-					
8	Сума заборгованості із виплати заробітної плати, тис. грн.	Ф. №1-ПВ					

Таблиця 4.3

Аналіз стану основних засобів

№ з/п	Показники	Джерела інформації	Звітний період			Відхилення (постійні, змінні)	
			20xx ₁	20xx ₂	20xx ₃	(+;-), тис. грн.	(+;-), (%)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Первісна вартість основних засобів, тис. грн.	Ф. №1					
2	Залишкова вартість основних засобів, тис. грн.	Ф. №1					
3	Частка основних засобів в активах підприємства, %	Ф. №1, Ф. №5				x	
4	Частка активної частини основних засобів, %	Ф. №1, Ф. №5				x	
5	Коефіцієнт зносу основних засобів	-				x	
6	Коефіцієнт зносу активної частини основних засобів	-				x	
7	Коефіцієнт оновлення основних засобів	-				x	
8	Коефіцієнт вибуття основних засобів	-				x	
9	Питома вага повністю зношених основних засобів, %	-				x	

Таблиця 4.4

Аналіз показників, що характеризують ліквідність, фінансову та ринкову стійкість підприємства

Показники	На початок року	На кінець року	Відхилення (+;-)
1	2	3	4
<i>Ліквідність</i>			
1. Коефіцієнт абсолютної ліквідності			
2. Коефіцієнт швидкої ліквідності			
3. Коефіцієнт поточної ліквідності			
<i>Фінансова стійкість</i>			
1. Наявність власних оборотних коштів			
2. Коефіцієнт маневреності власного капіталу			
3. Коефіцієнт концентрації позикового капіталу			
4. Коефіцієнт фінансової стабільності			
5. Коефіцієнт фінансової стійкості			
6. Коефіцієнт фінансової незалежності капіталізованих джерел			
7. Коефіцієнт фінансової залежності капіталізованих джерел			
8. Коефіцієнт поточної заборгованості			
<i>Ринкова стійкість</i>			
1. Коефіцієнт автономії			
2. Коефіцієнт фінансової залежності			
3. Коефіцієнт фінансового леввериджу			

Аналіз показників формування прибутку

№ з/п	Показники, тис. грн.	Джерела інформації	Звітний період			Відхилення (постійні, змінні)	
			20xx ₁	20xx ₂	20xx ₃	(+;-), тис. грн.	(+;-), (%)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	Ф. №2					
2	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	Ф. №2					
3	Валовий прибуток (збиток)	Ф. №2					
4	Фінансовий результат до оподаткування прибуток (збиток)	Ф. №2					
5	Чистий фінансовий результат: <i>прибуток збиток</i>	Ф. №2					

5. Аналіз ефективності оподаткування підприємства

Таблиця 5.1

Структура податків і зборів

Податки та збори сплачувані підприємством	Структура сплачених податків (зборів), %		
	20xx ₁	20xx ₂	20xx ₃
1	2	3	4
Податок на прибуток			
Податок на додану вартість			
Акцизний податок			
Інші платежі			
Всього	100	100	100

Таблиця 5.2.

Загальні показники ефективності оподаткування

Назва показника	20xx ₁	20xx ₂	20xx ₃
Коефіцієнт ефективності оподаткування			
Коефіцієнт податкомісткості реалізованої продукції			
Коефіцієнт оподаткування доходів			
Коефіцієнт оподаткування прибутку			

ДОДАТОК Е
Зразок оформлення титульної сторінки курсової роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра аудиту, обліку та оподаткування

Реєстраційний № _____

« ____ » _____ 20 ____ р.

МІЖДИСЦИПЛІНАРНА КУРСОВА РОБОТА

на тему:

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНАЛІЗУ ОБСЯГІВ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ
ІНВЕСТИЦІЙНОЇ Й ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Здобувача __ курсу групи _____
Економічного факультету

Керівник: к.е.н., доцент

Оцінка:

Національна шкала

Шкала ECTS ____ Кількість балів

Члени комісії

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

ДОДАТОК Ж
Оцінювання якості виконання курсової роботи з відповідними
кількісними показниками (балами)

Оцінка ECTS/ в балах/ за національною шкалою	Якісні критерії оцінювання		
	Науковість та теоретична обґрунтованість змісту дослідження	Оформлення роботи	Представлення (презентація) роботи
1	2	3	4
А (відмінно)/ (90-100 балів)/ «Відмінно»	<p>Обґрунтовано актуальність наукового напряму, проблеми і теми дослідження; чітко визначено та сформульовано основні компоненти наукового апарату дослідження: об'єкт, предмет, мету, завдання, методи, теоретичне значення дослідження; зміст дослідження відповідає поставленим науково-дослідницьким завданням; містить ґрунтовний, критичний аналіз використаних джерел (наукової, навчальної, методичної, спеціальної економічної літератури, періодичних видань, Інтернет ресурсів тощо) з досліджуваної проблеми;</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтована достовірність висновків, рекомендацій; - виявляються самостійність, оригінальність суджень автора; - виклад матеріалу послідовний, логічний, стиль – науковий; - забезпечено орфографічну, синтаксичну і стилістичну грамотність викладу матеріалу відповідно до норм сучасної української мови. 	<p>Обсяг роботи і комп'ютерний набір тексту відповідає вимогам;</p> <ul style="list-style-type: none"> - витримана логічна і змістова побудова роботи, забезпечена оптимальна рубрикація тексту; - коректне використання понятійної термінології (з посиланнями на джерела); - витриманий науковий стиль викладу змісту роботи з відповідними посиланнями на використані джерела; - список використаних джерел оформлений згідно з вимогами; робота має естетичний вигляд. 	<p>Виступ з повідомленням про результати роботи побудований логічно і аргументовано та не виходить за окреслені часові межі (до 7 хв.);</p> <ul style="list-style-type: none"> - вільне володіння змістом роботи; - компетентні та вичерпні відповіді на поставлені запитання; - сформованість навичок публічного виступу; - майстерне володіння власним психофізичним почуттям під час захисту роботи.

Продовження додатка Б

1	2	3	4
<p style="text-align: center;">В (дуже добре)/ (82-89 балів)/ «Добре»</p>	<p>Актуальність проблеми і теми висвітлені не повною мірою; компоненти наукового апарату дослідження (об'єкт, предмет, мета, завдання, методи, теоретичне значення дослідження) не завжди послідовні і пов'язані з темою; - містить аналіз використаних джерел (наукової, навчальної, методичної, спеціальної економічної літератури, періодичних видань, Інтернет ресурсів тощо) з досліджуваної проблеми; зміст теоретичної частини роботи націлений переважно на аналіз об'єкта і предмета дослідження; - висновки зроблені під впливом авторитетних джерел; - у викладі матеріалу інколи присутня тавтологія, мають місце незначні синтаксичні чи стилістичні помилки; - стиль викладу переважно науковий, іноді виклад носить публіцистичний характер.</p>	<p>Обсяг роботи і комп'ютерний набір тексту, в основному, відповідає вимогам; - рубрикація тексту відображає основний зміст роботи; - науковий стиль викладу змісту роботи витриманий не повністю; - в оформленні списку використаних джерел зустрічаються неточності; - робота має естетичний вигляд.</p>	<p>Виступ з повідомленням про результати роботи не зовсім логічно продуманий, перевантажений теоретичними положеннями, що негативно впливає часові межі (до 7 хв.) виступу, збільшуючи його тривалість; - не досить вільне володіння змістом роботи; - відповіді на запитання не завжди точні й аргументовані; - через недостатнє володіння власним психофізичним почуттям під час захисту роботи є незначні проблеми з уміннями виступати публічно.</p>
<p style="text-align: center;">С (добре)/ (74-81 бали)/ «Добре»</p>	<p>Актуальність проблеми і теми висвітлена в основному; - у висвітленні компонентів наукового апарату дослідження (об'єкт, предмет, мета, завдання, методи, теоретичне значення дослідження) не завжди дотримана логічність викладу; - зміст теоретичної частини роботи частково націлений на аналіз об'єкта і предмета дослідження; - висновкам бракує самостійності; - у викладі матеріалу інколи присутня тавтологія, мають місце окремі значні синтаксичні чи стилістичні помилки; стиль викладу значною мірою носить публіцистичний характер.</p>	<p>Обсяг роботи і комп'ютерний набір тексту, в основному, відповідають вимогам; - рубрикація тексту відображає основний зміст роботи; - науковий стиль викладу змісту роботи витриманий недостатньо; - в оформленні списку використаних джерел зустрічаються неточності і помилки; - робота має естетичний вигляд.</p>	<p>Виступ з повідомленням про результати роботи недостатньо логічно продуманий, перевантажений теоретичними положеннями, несуттєвою інформацією, що негативно впливає на тривалість виступу, збільшуючи його; - мають місце труднощі у вільному володінні матеріалом дослідження; - відповіді на запитання не завжди точні, іноді неаргументовані; - через недоліки саморегуляції власного психофізичного самопочуття під час захисту роботи мають місце проблеми з уміннями виступати публічно.</p>

Продовження додатка Б

1	2	3	4
<p>Д (задовільно)/ (64-73 бали)/ «Задовільно»</p>	<p>Актуальність досліджуваної проблеми і теми представлена не переконливо;</p> <ul style="list-style-type: none"> - компоненти наукового апарату дослідження (об'єкт, предмет, мета, завдання, методи, теоретичне значення дослідження) відзначаються нечіткістю формулювання; - зміст теоретичної частини роботи частково націлений на аналіз об'єкта і предмета дослідження; <p>не всіма обраними для дослідження методами автор володіє належним чином, допущені помилки у їх використанні;</p> <ul style="list-style-type: none"> - майже відсутнє підтвердження достовірності отриманих даних; - відчувається значна залежність змісту роботи від літературних джерел (компілятивний характер роботи); - висновки майже не несуть узагальнень, а переважно повторюють зміст попередніх розділів роботи; - виклад матеріалу відзначається повторами, мають місце орфографічні, стилістичні, синтаксичні помилки; - домінує ненауковий стиль викладу. 	<p>Обсяг роботи відповідає вимогам;</p> <ul style="list-style-type: none"> - рубрикація тексту не повністю відображає зміст роботи; - кількісні дані, майже не ілюстровані; - в оформленні списку використаних джерел зустрічаються помилки; - робота, в основному, має естетичний вигляд. 	<p>Матеріал виступу з повідомленням про результати роботи недостатньо систематизований, частково переобтяжений зайвою, несуттєвою інформацією, що негативно впливає на тривалість виступу;</p> <ul style="list-style-type: none"> - має місце значна залежність автора від тексту виступу; - відповіді на запитання неточні, недостатньо узагальнюють характер відповіді; - мають місце недоліки саморегуляції власного психофізичного самопочуття, - під час захисту роботи здобувач демонструє суттєві недоліки в техніці публічного виступу.
<p>Е (достатньо)/ (60-63 бали)/ «Задовільно»</p>	<p>Актуальність досліджуваної проблеми і теми представлена непереконливо і абстрактно;</p> <ul style="list-style-type: none"> - компоненти наукового апарату дослідження (об'єкт, предмет, мета, завдання, методи, теоретичне значення дослідження) відзначаються нечіткістю формулювання та логікою викладу; - зміст теоретичної частини роботи незначною мірою націлений на аналіз об'єкта і предмета дослідження; 	<p>Обсяг роботи відповідає вимогам;</p> <ul style="list-style-type: none"> - рубрикація тексту не збігається зі змістом роботи; - в оформленні списку використаних джерел мають місце значні неточності і помилки; 	<p>Матеріал виступу з повідомленням про результати роботи не систематизований, переобтяжений несуттєвою інформацією;</p> <ul style="list-style-type: none"> - повна залежність доповідача від тексту виступу; - відповіді на запитання поверхневі, неточні, інколи не пов'язані зі змістом роботи;

Продовження додатка Б

1	2	3	4
<p>Е (достатньо)/ (60-63 бали)/ «Задовільно»</p>	<ul style="list-style-type: none"> - відчувається повна залежність від літературних джерел, - висновки до розділів роботи лаконічні та не відображають змісту розділів, мають місце суттєві зауваження до загальних висновків роботи, які сформульовані не за завданнями дослідження; - у викладі матеріалу присутні повтори, мають місце орфографічні, стилістичні, синтаксичні помилки; - відсутній єдиний стиль викладу змісту роботи. 	<ul style="list-style-type: none"> - робота переважно має естетичний вигляд. 	<ul style="list-style-type: none"> - мають місце суттєві недоліки саморегуляції власного психофізичного самопочуття; - під час захисту роботи здобувач демонструє значні недоліки в техніці публічного виступу.
<p>FX (незадовільно)/ (< 60 балів)/ «Незадовільно»</p>	<ul style="list-style-type: none"> Відсутність аргументації актуальності теми дослідження та обізнаності з проблемою; - фрагментарно і неточно представлені компоненти наукового апарату дослідження; - зміст теоретичної частини роботи не розкриває об'єкта і предмета дослідження; - відсутні висновки до розділів роботи, мають місце суттєві зауваження до загальних висновків роботи, які сформульовані не за завданнями дослідження; - у викладі тексту допущені грубі орфографічні, синтаксичні і стилістичні помилки; - суттєва відчутність плагіату. 	<ul style="list-style-type: none"> Обсяг роботи не відповідає вимогам; - рубрикація тексту не відображає зміст роботи; - зміст роботи не відповідає темі та поставленим дослідницьким завданням; - список використаних джерел оформлений не за вимогами, у посиланнях зустрічаються значні помилки; - робота не має естетичного вигляду. 	<ul style="list-style-type: none"> Текст виступу не відображає основного змісту дослідження; - відчувається нездатність самостійно висловлюватися з питань проблеми, яка досліджувалася; - має місце нерозуміння суті питань і неспроможність на них відповідати; - під час захисту роботи здобувач не демонструє володіння технікою публічного виступу.